

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2090 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENEK

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

France Stelè,
tajnik ljubljanskega P. E. N. kluba:

Književnikom vsega sveta pozdrav!

Naš čas doživlja enega največjih duhovnih in moralnih prelomov svetovne zgodovine človeštva. Tisoč devetsto let po Kristusu, ki je učil za človeštvo edino odrešljivo ljubezen do bližnjega, se je njegov nauk razširil tako daleč v človeški družbi kot nikdar poprej in vendar se zdi, da smo glede praktičnega izvajanja tega nauka še prav tam kakor kulturdo človeštvo v Kristusovem času. Pred svetovno vojno smo si še domišljali, da smo se strašno približali uresničitvi tega ideala in smo bili prepričani, da je žival v človeku s svojimi prainstinkti končno premagana in se bližamo krajevno duha, ki bo človeštvo preuredilo v idealno družino.

Kako strašno smo se varali, nam je z vsakim letom bolj odkrivala svetovna vojna, ki je drugega za drugim pregnala vse človečanske ideale, razbrzdala ukročene strasti do zadnjih možnosti in kulturnega človeka slekla do nagega. In zopet je stala pred nami naga bestija po svojih instinktih in nebrzdanem samoljublju nič boljša kakor ona iz pragozdov ali tista iz dobe propada poganske kulture ob Kristusovem času.

Proti nji se je dvignila v duhovno usmerjena reakcija prvega poveljnega stoletja, ki pa je bila samo instinktivno fundirana in ni imela trdnega kompasa. Danes že lahko ugotovimo, da je revno skrahirala v prid kruti stvarnosti duhovno in moralno razdrapanega človeštva, ki se je pet let učilo teptati ideale preteklih generacij. Zato se ni moglo več povrniti v red svojih očetov in ga je pogosto v svoji razdvojenosti glasno obsojalo kot namišljenega sopovzročitelja poraza človeških idealov, češ da je bil zgrajen na neiskrenosti in hlimbi. Še bolj glasno pa se je odrekala idealov svojih očetov po vojni doraščajoča mladina in dvom se je zagrizel v vse, prav tako v gospodarski in družabni red kakor v duhovne vrednote, v znanost in umetnost in celo v religijo. Očetje pa, ki so vodili usodo vojnih let, so se kakor večje vračali k starim psihološkim napakam kakor da je zgodovina že zdavnaj prenehala biti učiteljica narodov, državnikov in politikov. Instinktivno so mase, ki so na svojih telesih prenesle vso težo in grozo vojne in povojnih križ, segle po najradikalnejših sredstvih in so vsi močiji preroki začeli proglašati nov red in po večini oznanjali kot zdravilo odstranitve vsega, kar nas veže s preteklostjo, in priporočali, naj se na razvalinah preteklosti šele ustvari novi red bodočnosti. Radikalizmi vseh vrst so postali ideal mladine celih narodov in kakor besne zveri prežijo danes narodi in stanovi drug na drugega.

V takem soparnem ozračju se je vršil 25. do 27. maja v Dubrovniku XI. svetovni kongres P. E. N. klubov, ki predstavljajo družbo književnih ljudi vseh narodov, družbo, ki si je zapisala na zastavo ideale večno živega človečanskega načela ljubezni do bližnjega in boj mednarodnemu sovraštvu in vojni, ki preži že izza vseh meja, celo izza hišnih oglov, in ogroža ne samo države in narode, ampak res že vsak stan, vsako družbo in tudi vsakega posameznika.

Zastopnike te družbe pozdravlja danes Slovenija.

P. E. N. klubsko gibanje je eno izmed mnogih povojnih gibanj, ki se je rodilo še sredi razburkanih strasti mednarodnega sovraštva l. 1921 v Londonu. Gospa Dawson Scott, ki prihaja danes z nami v Slovenijo, je k mnogim klubom, v katerih se osredotočuje angleško družabno in intelektualno življenje, dodala še en klub, ki naj bi potom literature ustvaril življenje, dodala še en klub, ki naj bi potom literature ustvaril ozračje za mednarodno pravico in izdelal duhovna sredstva, s katerimi naj bi se ukrotila pošast vojne za vselej. Cilj je bil zvezati književnike vseh narodov družabno med seboj z vezmi osebnega znanstva, prijateljstva in strpnosti, kar bi imelo, če se posreči, največji pomen za vpostavitve poteptanih idealov človeštva.

Danes obsega ta družba že okrog 50 centrov, kar pomenja približno toliko narodov, ki so se po svojih prvih književnih predstavnikih izrekli za ta ideal. Temelj te družbe so obstoječe književnosti, ki so zunanji izraz najnaravnije in kulturno edino plodovite ednice človeške družbe, svoje osebnosti se zavedajočega naroda. Ta družba ne pozna velikih in malih, ne pozna zmagovalcev in premagancev, ampak samo tvorne in netvorne, v samostojni književnosti se izražajoče narode.

Ideali te družbe so prav jasno določeni v njenih pravilih, ki pravijo, da literatura pač pozna narode, ne pa mej, in naj bi knjižna izmena ostala vselej neodvisna od dogodkov v političnem življenju narodov; da so P. E. N. centri združbe pisateljev, ustanovljene v posameznih državah z namenom, da ustvarijo osebnost zveze med domačimi in tujimi pisatelji za to, da se na vse načine pospeši mednarodni promet del duha in medsebojno pronicanje književnosti; da so člani P. E. N. kluba prepričani, da je treba obvarovati v vseh okoliščinah, posebno v vojni, spoštovanje do del umetnosti, ki so skupna lastnina vsega človeštva, pred vplivom narodnih in političnih strasti; da bodo člani vselej porabili ves vpliv, ki bi ga lahko imela njih oseba ali delo, v prid sporazuma in medsebojnega spoštovanja med narodi. Vsak novo sprejeti član se mora zavedati, da je sprejel načelo, da ne sme narediti ali napisati ničesar, kar bi kakorkoli moglo voditi k vojni.

Največji vpliv na jasno opredelitev teh ciljev je imel prvi predsednik Zveze, letos umrl angleški pisatelj John Galsworthy, in šele po njegovem pronicavem duhu je zamisel gospe Dawson Scott dobila tisto realno obliko, ki je kljub prvotni vsestranski skepsi končno zmagala.

Danes, ko so nacionalne strasti na vseh straneh skrajno razpihane, ko se tu in tam javno proglašajo načela, ki bijejo v obraz vsakemu pojmovanju človeškega dostojanstva, osebne in družabne svobode in vsakemu idealnemu poletu duha sploh, je to gibanje tem bolj aktualno.

Ko pozdravljamo danes zastopnike te družbe v Ljubljani, se zavedamo, za kaj smo ji hvaležni: P. E. N. klub je namreč tista organizacija, po kateri je stopila po vojni literatura politično osvobodjenega slovenskega naroda prvič enakopravno v krog svetovnih književnosti. Za majhen narod ka-

Prva seja zastopnikov Male zveze

Pakt velesil se nas ne tiče

Slovesen sprejem našega zunanjega ministra B. Jevtića

Dr. Beneš, ki predseduje konferenci Male zveze v Pragi

Prihod ministra Jevtića v Prago

Praga, 30. maja. AA. Danes dopoldne okoli 10. ure je jugoslovanski zunanji minister Bogoljub Jevtić v spremstvu jugoslovanskega poslanika dr. Grisogona, vojaškega atašaja v Pragi Joksimovića, pomočnika zunanjega ministra dr. Božidarja Jurića, jugoslovanskega poslanika v Bukarešti Boška Čolak-Antića in svojega kabinetnega šefa Markovića, osebnega tajnika Nikodija Jovanovića ter nekaterih jugoslovanskih novinarjev položil na svečan način venec na grob neznanega junaka v kapeli staromestne občine. Pred poslopjem občine je stala častna četa 48. jugoslovanskega polka z godbo in zastavo. Prihod Jevtića je pozdravila s sviranjem himne. Zunanji minister Jevtić je nato obhodil častno četo in pozdravil češkoslovaške vojake z »Nazdar!« Ko je položil jugoslovanski zunanji minister na grob neznanega junaka venec v prisotnosti predsednika praške občine dr. Baxe, generala Sirovega in drugih uglednih osebnosti, se je vpisal v častno knjigo mesta Prage, nato se je pa odpeljal, da se vpiše v knjigo predsednika češkoslovaške republike g. Masaryka.

Velika protirevizionistična manifestacija

Praga, 30. maja. AA. ČTK poroča: Veliki manifestaciji, ki je bila prirejena snoči na predvečer konference Male antante na trgu pred občinsko palačo, je prisostvovala ogromna množica. Med prisotnimi so bili člani diplomatskega zbora, zastopniki Francije, Poljske, držav Male antante, predstavniki civilnih in vojaških oblasti, češkoslovaške vlade, univerze, Sokola, vojske in tiska.

Minister Krofta je imel velik govor, v katerem je orisal zgodovino stikov med državami in narodi Male antante. Z zadnjim paktom je Mala antanta dobila novo moč. Ta pakt je v izdatni meri okreplil njeno mednarodno avtoriteto. Za tem je dr. Krofta naglašal, da se Mala antanta z vsemi silami bori proti vsaki reviziji mirovnih paktov, kajti revizionizem bi se končal z vojno. Revizionizem ni do stevala kvadratnih kilometrov, temveč do tega, da uničijo red, ki je nastal v Evropi z mirovniimi pogodbami. Toda ta red ima v Mali antanti svoje najmočnejše stebre. S tem, da branimo Malo antanto, branimo splošne evropske interese.

Nato je govoril romunski poslanik Gongo-pol. Njegov govor je izzvenel v krepak poziv k

Dr. Kramer namestnik zunanjega ministra

Belgrad, 30. maja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je določen za namestnika zunanjega ministra dr. Albert Kramer, minister brez listnice, dokler se bo zunanji minister g. Jevtić mudil v inozemstvu.

Gdansk pred hitleriansko vlado

Gdansk, 30. maja. tg. Na podlagi volilnega izida je danes odstopila vlada svobodnega mesta Gdanska, obstoječa iz centra, nemških nacionalcev in srednjega bloka.

Kor smo Slovenci, ki nimamo organizacij in sredstev, s katerimi bi razglašali dela svojega duha v svetu, je postal P. E. N. klub pot, po katerem moramo brez nepremagljivih zaprek s svojimi književnimi deli pred svetovni forum.

Zgodovina P. E. N. klubov v Jugoslaviji je še mlada, a ima tudi za naša notranja razmerja že dosedaj neprecenljiv pomen. Ljubljanski center je bil ustanovljen l. 1926, belgrajski in zagrebški nekoliko prej. Po šestletnem sporazumno urejenem delovanju danes lahko ugotovimo, da med nami doslej še ni bilo nikdar prekršeno načelo enakopravnosti vseh treh osnovnih sestavin jugoslovanske književne življenja, in prav P. E. N. klubskemu idealu obveznih družabnih stikov in osebnih znanj se moramo zahvaliti, če so predstavniki naše književnosti res strpno kolikor ne prijateljsko razpoloženi drug do drugega.

Predstavnike književnosti drugih narodov, ki se mudijo danes in prihodnje dni v Sloveniji, pozdravljamo z željo, da bi jih v njihovih idealnih stremljenjih še bolj potrdila spoznanja, ki jim jih utege dati kulturna Slovenija!

solidarnosti Male antante v njeni borbi za mir in lastne pravice.

Za njim je govoril jugoslovanski poslanec Zivančević, ki so ga prisotni viharno pozdravili. Navedel je konstruktivno vlogo, ki jo ima Mala

antanta. Poudarjal je, da je Mala antanta odločno proti vsaki reviziji mirovnih paktov. Na koncu je bila sprejeta resolucija podobna tisti, ki so jo sprejeli na protirevizionističnem mitingu v Belgradu.

Komunike o seji:

Države Male zveze ne dopuščajo nobene revizije

Praga, 30. maja. tg. Konferenca Male zveze se je začela danes dopoldne s prvo uradno sejo stalnega sveta. Na tej seji so razpravljali izključno samo o zunanje-političnih vprašanjih, o paktu četvorice, o reviziji in o razorožitvi v razmerju s posameznimi državami.

Ko je bila končana prva seja, so v popoldanskih urah zunanji ministri izmenjali med seboj ratifikacijske listine organizacijskega pakta Male zveze, ki je bil sklenjen 16. februarja v Zenevi. Ta slovesni akt je bil filman. Na koncu prvega razpravnega dne je bil izdan komuniké, ki govori najprej o paktu četvorice.

Ministri Male zveze so sklicujejo na izjavo stalnega sveta v Zenevi z dne 25. marca, ki ugotavlja, da je zaželeno in koristno vsako sodelovanje držav za ureditev njihovih lastnih vprašanj. Dogovori, ki razpolagajo s pravicami tretjih držav, bodisi s konkretnimi odločitvami, bodisi s pritiskom na druge države, ki tega dogovora niso sklenile, ne morejo koristiti dobrim mednarodnim odnosjem. Zunanji ministri Male zveze so formulirali svoje izrečne pridržke glede sklepanja takega dogovora (mišljen je seveda nameravani pakt štirih velesil). Uradni komuniké potem ugotavlja:

Z ozirom na novo tezo, ki jo je francoska vlada, zvesta skupni politiki med Francijo in Malo zvezo sporočila Mali zvezi, in z ozirom na obširne informacije, katere je sproti dajala vlada francoske republike tekom pogajanj, ugotavlja stalni svet Male zveze naslednja dejstva:

a) Prva verzija pakta četvorice, ki ni bila v soglasju z načeli mednarodnega prava in pravice, ki izhajajo za vse druge narode iz pakta Zveze narodov, je definitivno opuščena. Nova, vsem trem zunanji ministrom Male zveze sporočena teza je konformna z memorandumom francoske vlade od dne 10. aprila 1933, ki postavlja načelo, da se more pakt četvorice nanašati samo na ona vprašanja, katera se izključno tičejo interesov držav, ki bodo podpisale ta pakt. Pri tem se je ustreglo vsem glavnim ugovorim iz deklaracije držav Male zveze z dne 25. marca.

b) Zunanji ministri Male zveze jemljejo v vednost zagotovila, ki so jim bila dana od strani ostalih zastopnikov zapadnih velesil, in sicer glede mej o akcijah, ki jih nameravajo začeti, glede absolutne nedotakljivosti kompetence Zveze narodov, katerih se podpisnice pakta četvorice nočejo dotikati, in končno glede zahteve po soglasnosti pri uporabi čl. 19 pakta Zveze narodov.

Nemčija pred bankrotom

Belgrad, 30. maja. Z. Danes popoldne so se nadaljevala pogajanja z upniki Nemčije, ki so še vedno pod globokim vtisom poročila guvernerja Reichsbanke dr. Schachta. Kritje Reichsbanke znaša samo 8 odst. Če se bo stvar še dalje razvijala, je izjavil dr. Schacht, bo kritje padlo na ničlo, kar bo pomenilo mnogo večjo katastrofo, kakor leta 1923. V mednarodnih finančnih krogih so prepričani, da okrepi, ki bi jih bilo treba storiti, da se obvaruje nemška državna banka pred kata-

strofo, niso le finančnega in gospodarskega značaja, marveč predvsem političnega.

Dunaj, 30. maja. Vsi današnji listi komentirajo izjavo dr. Schachta o finančnem položaju nemške narodne banke. »Reichspost« pravi, da so Schachta odkritja pretresljiva in da si Avstrija vzlic grenkim občutkom, ki jo navdajajo do Nemčije, ne more kaj, da ne bi sočustvovala z bratskim narodom v stiski.

Hitler zaprl svojega največjega nasprotnika

General Schleicher interniran

Berlin, 30. maja. Z. Ze pred nekaj dnevi je bil tukaj aretiran od pomožne policije narodnih socialistov bivši državni kanceler in vojni minister general Schleicher ter odpeljan v trdnjavo Küstrin, kjer je bil s svojočasno zaprt Friedrich Veliki. To vest objavljaja jutranji nemški tisk brez vsakega komentarja. Iz narodno-socialističnih krogov poročajo, da je general Schleicher že v januarju, ko je bil Hitler imenovan za državnega kancelerja, pripravil veliki vojaški prevrat. V tej zavezi je policija zbrala toliko materiala, da je morala nujno aretirati generala Schleicherja.

francoski in češki krogi. Kljub tem demantijem pa je bil general Schleicher v resnici aretiran. Posamezniki so se informirali pri berlinski policiji o usodi generala Schleicherja. Policija je odklonila vsako izjavo v tem oziru. Vendar so prijatelji Schleicherja ugotovili, da je bil res odpeljan v trdnjavo Küstrin, kjer general ni zaprt v ječi, ampak se sme sprehajati po dvorišču trdnjave.

Pred pravnomo

Belgrad, 30. maja. AA. Na podlagi čl. 15 zakona o pobijanju bolezni in škodljivcev na kulturnih razstilah, ter čl. 2 pravilnika o uvozu in tranzitu krompirja je kmetijski minister izdal odlok, po katerem se smatra na podlagi dobljenih podatkov področje Avstrije kot okuženo z rakom na krompirju. Zato se prepove uvažanje, tranzit in promet s krompirjem iz Avstrije.

Dunaj, 30. maja. Pogajanja med Avstrijo in Jugoslavijo ugodno napredujejo in je že dosežen principielni sporazum. Avstrija je obljubila zvišati že prihodnji teden kontingent prasičev od 600 na 1800, kar odgovarja našim zahtevam. Zaradi tega je pričakovati, da bo prepoved v najkrajšem času razveljavljena. Avstrijski krogi so pričakovali razveljavljenje uvoznih prepovedi že v noči od petka na soboto.

Pakt štirih velesil — težak porod

Mir je zasiguran najmanj za deset let

Ali je pakt naperjen proti nam ali ne? - Francija nam je dala vse potrebne garancije - Pesimizem pa še ni razpršen

Pariz, 30. maja.

Danes zboruje v Elizeju ministrski svet, ki bo odločil, ali Francija podpisuje pakt štirih velesil ali ne. Ni nobenega dvoma več, da bo Francija privolila v pakt in da bodo poslanki Anglije, Francije in Nemčije najbrže že danes, vsekakor pa jutri, besedilo pakta v Rimu parafirali, dočim ga bo v imenu Italije podpisal njegov oče, Mussolini sam.

Različni odgovori na najvažnejše vprašanje

Na to vprašanje slišimo popolnoma nasprotno- loče si odgovore. S francoske strani se zatrjuje, da pakt absolutno ničesar ne spreminja na dosedanjih politiki Francije oziroma na mednarodnem položaju, kakor je bil ustvarjen po versajlski mirovni pogodbi. To je tudi popolnoma res v toliko, ker je, kakor poroča »Matin«, francoska vlada dala državam Male antante pismeno zagotovilo ali takozvani garancijski protokol, v katerem zagotavlja, da se ne bo dopustila nobena teritorialna revizija, in če bi se kakšno takto vprašanje sprožilo, bi po določilu čl. 19 pakta Društva narodov moralo priti pred Društvo, kjer se morejo spremembe versajlske mirovne pogodbe sprejeti samo, če so soglasne vse države podpisnice, vključujoč prizadeto državo. Iz tega izhajajo zastopniki držav Male antante, da se jih pakt štirih velesil sploh nič ne tiče, in so zato sklenili, da se zaključitvi takega pakta ne bodo udeležili. Oni nimajo pravice vmešavati se v zadevo, ki je izključno stvar štirih velesil, radi česar kakšen odpor proti paktu nima nobenega smisla.

Poljska slejkoprej odločno proti paktu

Kakor znano, je poljski poslanik v Parizu Hlapowski v posebnem razgovoru izjavil predsedniku ministrskega sveta Daladieru, da smatra, da je pakt štirih velesil v nasprotju s paktom Društva narodov (covenantom), nadalje s proceduro razorožitvene konference in pa s politično in vojaško konvencijo med Francijo in Poljsko. Poljska tega stališča tudi danes ni zrušila, kvečjemu smatra, da sme pakt štirih velesil ignorirati in ne priznavati ničesar, kar bi velesile sklenile, kolikor bi se posredno ali neosredno tikalo Poljske.

Rusija pravi: „ničvredna krpa papirja“

Da je tudi Rusija proti politični konstataciji, ki se je ustvarila v Evropi s paktom štirih, to dokazuje danes oficilen glas v »Izvestijih«. V tem oficilnem organu Sovjetov je namreč eden najboljših strokovnjakov znanje politike Sovjetske Rusije Karel Radek napisal članek, v katerem neprvi, da bi revizija versajlske mirovne pogodbe privedla do nove svetovne vojske. Zdi se mi popolnoma izključeno — pravi Radek — da bi se moglo obstoječe meje v Evropi revidirati brez vojske. Pakt štirih velesil pa brez vsakega dvoma meri na tako revizijo, udajajoč se iluziji, da bi bila mogoča sprememba politične karte Evrope, ne da bi se kršil mir. Na vsak način ima pakt štirih namen, da se v tem smislu vrši pritisk štirih velesil na prizadete države. Vprašanje je, ako se bo Francija botčila v danem slučaju solidarno z ostalimi velesi-

lami res pridružiti taki akciji proti svojim zaveznicam. Ako bo izvajala tak pritisk, bo imela proti sebi vse oze, na katere je njen dosedanj položaj

v Evropi naslonjen — ako ne, pa se bo kmalu izkazalo, da tudi pakt štirih ni ničesar drugega kakor ničvredna krpa papirja.

Ideja revizije straši v ozadju

Italijanski tisk je znenkrat še zelo rezerviran in ne prinaša nobenih komentarjev, iz katerih bi se moglo z gotovostjo sklepati, kakšen je resnični pomen pakta štirih. To bi se dalo morebiti razlagati iz tega, ker se pakt štirih v obliki, v kateri bo v kratkem podpisan, zelo razlikuje od prvotnega načrta Mussolinija in je zato Italijane razočaral. Pač pa trdijo Italijanski listi, sklicujoč se v prvi vrsti na angleške glasove, da je ideja revizije v tem paktu kljub temu, da je Francija doslej, da se revizija ne sme načeti drugače kakor samo v smislu, določenem po versajlski mirovni pogodbi sami, zmgajala v toliko, da se bodo v periodi desetih let, dokler bo ta pakt trajal, razni problemi revizije kakor tudi vprašanje enakopravnosti Avstrije, Bolgarije in Ogrske med štirimi velesilami prijateljsko obravnavali in vzeli v poštev, čeprav z namenom, da se njihova definitivna rešitev v smislu »covenanta« prepusti Zvezi narodov.

Bolgarija naravnost navdušena

Oficijozna »Bulgaria« toplo pozdravlja pakt štirih velesil in napada Mala zvezo zaradi njenege sovražnega stališča npram temu paktu. Mala zveza — pravi glasilo bolgarske vlade — hoče na vsak način igrati vlogo enfant terrible v Evropi in si prisvajata danes celo pravico varuvala nad Francijo pa nad ostalimi velesilami. »Države Male antante« — tako zaključuje »Bulgaria« svoj napad — »pozabljajo, da se imajo za svoje povečanje in politično restavracijo ter osvoboditev zahvaliti Italiji, Franciji in Angliji. Pakt štirih — menijo bolgarski listi — bo utrdil evropski mir vsaj za celih deset let in bo popravil, kar se je zagrešilo.

Velik odpor francoskih nacionalističnih krogov

V krogih francoske desnice vlada veliko razburjenje, ker je francoska vlada sklenila podpisati pakt. Ti krogi trdijo, da je veto Francije sicer preprečil, da bi se že sedaj začela revizija versajlske pogodbe, da pa ta veto nikakor ne bo mogel preprečiti, da bo vpliv Francije v Evropi odsej bolj in bolj padel. Pakt pomeni začetek hegemonije Anglije, Italije in Nemčije nad Evropo. Ako se chladijo odnosi med Francijo in slovenskimi državami, vključivši Rusijo, potem bomo lahko rekli, da bo Francija med zapadom in vzhodom popolnoma osamljena. G. Daladier in Paul Bonaour nista bila v stanu, da se zavesta tako globoke spremembe mednarodnega položaja. — Levčarski listi označujejo to prognozo nacionalistov kot skrajno pesimistično in neutemeljeno. —cau.

Angleži seveda optimisti

»Daily Telegraph« izjavlja, da je glavni pomen pakta v tem, da omogoča statno sodelovanje in izmenjavanje misli o evropskem položaju med štirimi velesilami, na katerih leži večji del odgovornosti za usodo Evrope. Pri tem pa pravi list, da ne gre za nobeno diktaturo velikih sil, ampak samo za to, da se bodo štiri velesile vedno preje med seboj sporazumele, kako naj se prečeta evropska vprašanja vsaj, preden se bodo ta vprašanja predložila forumu vseh držav in narodov Zveze. Na ta način: se Zveza narodov ne bo izločila, ampak se bo nasprotno njen prestiž samo povečal.

Najnovejše: Francija še ni podpisala! Francija ostane zvesta svojim zaveznikom

Pariz, 30. maja 1935. Francoska vlada je na današnjem ministrskem svetu pod predsedstvom predsednika republike Lebruna razpravljala o paktu četvorice in o razorožitveni konferenci. Ker je zunanji minister Paul Bonaour v Zenevi, je podal poročilo ministrski predsednik Daladier sam. Kakor javlja uradni komuniké, je ministrski svet soglasno potrdil svoje prejšnje odločitev. Posebno se to potrdilo tiče tudi francoskih želj glede končne formulacije pakta četvorice, torej da se izrecno v paktu omeni tudi čl. 16 pakta Zveze narodov glede sankcij. Končni pristavek na pakt četvorice hoče dati Francija šele tedaj, ko bo prišel tudi pristavek Male zveze, in se pričakuje, da bo še danes prišla iz Prage v Pariz tozadevna izjava Male zveze.

Tudi Nemčija se obotavlja

Rim, 30. maja. AA. Glede pakta štirih izjavljajo tukajšnji politični krogi, da ima poslednjo besedo Berlin. Tam se pa zdi, da se je v poslednji minuti pojavil odpor proti podpisu. Razen tega bo treba počakati tudi, kakšno stališče bo definitivno zavzela Mala zveza.

Neodločno pa je še vedno stališče Poljske, ki do sedaj še vztraja pri svojem odklonilnem stališču glede pakta velesil, h kateremu niso pritegnili Poljske kot signatarko. Pogodba se bo najbrže parafirala v četrtki v Rimu, vendar je tudi to postalo v zadnjem času negotovo.

Versava, 30. maja. 19. Izpremenjeno stališče(?) Male zveze k paktu četvorice je poljski vladni tisk precej vzemirilo. Polnradna agentura »Iskrac« kategorično ugotavlja, da ostane stališče Poljske še nadalje negativno in da se ni spremenilo. Iz tega se razvidi, da so komuniké Male antante v Varšavi bržčas napačno razumeli. Mala antanta ne sprejema Pakta četvorice, ampak le pravi, da se je ne tiče, ako pakt ne vsebuje ničesar, kar bi bilo proti interesom Male zveze in, razume se, tudi Poljske.

Proces proti komunistom iz »Mlade Soče«

Belgrad, 30. maja. 1. Danes se je pred državnim sodiščem za zaščito države nadaljevala razprava proti 21 slovenskim komunistom. Prvi je bil zaslišan Damas Sedmak, ki izjavlja, da ni kriv, ker ni delal komunistične propagande, ampak samo profitašistično. Isto je izpovedal Albert Sulčić. — Bogatec izjavlja, da ni kriv, ker so v celnici, za katero pravi obtožnica, da je bila komunistična, govorili samo o položaju naših rojakov v Italiji. Celica ni bila komunistična, ampak emigrantska. Inkriminirane letake je dobil od Sulčića, kakšni so bili, pa ne ve.

Razmere v »Mladi Soči«

Naslednji obtoženec Srečko Vilhar, bivši učitelj in uradnik Pokojninskega zavoda v Ljubljani, se istotako ne čuti krivega. Bil je nekaj časa predsednik »Mlade Soče«, pozneje pa je to funkcijo radi prezaposlenosti odložil. Od Priona je prejel enkrat tri italijanske komunistične časopise, iz katerih je črpal gradivo za naše časopise. Tudi on izjavlja, da celica ni bila komunistična, ampak emigrantska. Na sestankih so pretresali vprašanje naše manjšine v Italiji. Obtoženec je nato podrobneje opisal naloge akcijske skupine »Lasa«, ki je imela naloge, združiti vse emigrantske organizacije, ki so zapadle v rrtvilo. V »Mladi Soči« so bile tri skupine, ki so si bile več ali manj nasprotno. Ena je bila ultranacionalistična, drugo so tvorili pristaši bivše SLS, tretja pa je bila usmerjena bolj marksistično. Inkriminirane letake je prejel dvakrat od Damasa Sedmaka. Bili so trono povezani v zavojih in take je tudi izročil Sulčiću. Sedmak mu je dejal, da je lahko brez skrbi, ker so letaki profitašistični.

Predsednik nato predloži obtožencu pisma, ki ih je pisal drugim obtožencem iz zapora in v katerih jih je poučeval, kako naj se zagovarjajo. Obtožencu sta nato stavila več vprašanih državnih pravnih dr. Marekino in odvetnik dr. Lauler, ki je predlagal, da se zaslišajo v zvezi z njegovim incidentom ljubljanski čupan dr. Dinko Puc, urednik »Istre« Ivan Mihovilović, predsednik emigrantske organizacije »Tabor« Vladislav Božič, častnik Zivko Žagar, policijski inspektor dravske banovine, in Maks Rejec, jurist iz Belgrada, čemur pa se je uprl državni tožilec.

Obtoženi Alojz Košuta je izjavil, da ni kriv, ker je po nagovoru Sedmaka stopil v profitašistično celico in ne v komunistično. Franjo Hvalič, ki je bil član Delavskega odra, je izjavil, da se je na sestankih razpravljalo samo o težkem položaju naših rojakov v Italiji. Aparat za razmnoževanje je vzel v Delavski zbornici. Predzadnji obtoženec Josip Sedmak je izpovedal, da je imela njihova emigrantska celica samo nalogo zbirati gradivo proti fašizmu, radi česar so vse obtožbe ničevne. Nato je predsednik senata poklical v dvorano zadnjega obtoženca Borisa Božiča. Njegov zagovornik dr. Bole je stavil predlog, da se proglasi razprava proti njegovemu klientu za tajno, ker bo

Kralj. banska tkalnica preprog Drinske banovine v Sarajevu

obiščite razstavo sarajevskih preprog

v veliki dvorani hotela »UNION« od 27. maja do 31. maja od 9. do 12. ure dop. in od 2. do 7. ure zvečer

Sprejemamo naročila na 24 mesečno odplačevanje brez naplčila

Borba med Avstrijo in Nemčijo vedno huiša

Dollfuss išče pomoči pri Italiji „S hitlerjevci bomo ravnali kot z zločinci“

Dunaj, 30. maja. 3. Jutri se bo vršila seja avstrijske vlade, na kateri bodo v prvi vrsti razpravljali o položaju, ki je nastal po prepovedi potovanja iz Nemčije v Avstrijo. Obstojata dve možnosti, s katerim bo Avstrija odgovorila na nemške represalije in sicer: ali z gospodarskimi represalijami ali pa s prepovedjo narodno-socialistične stranke v Avstriji, ki jo javnost vedno odločneje zahteva.

Glavni organ avstrijskih narodnih socialistov se danes bavi s temi vprašanji in grozi, da bo s silo in revolto mas napravil red, če bo oblast prepovedala narodno-socialistično stranko ali jo pustila brez vodstva. To bi pomenilo meščansko vojno ter bi bil ogrožen mir in red v državi.

Glede na te grožnje odgovarja kratko »Mittag-zeitung«: Nacionalni socialisti se imajo prav tako kakor drugi državljani pokoriti avstrijskim zakonom, drugače se bo pa z njimi ravnalo kakor z zločinci.

Baje bo avstrijska vlada ustanovila kompenzacijsko blagajno, ki bo imela nalogo, skrbeti za to, da uvoz nemškega blaga v nobenem slučaju ne bo višji od avstrijskega uvoza v Nemčijo. S tem bo občutno zadeta nemška zunanja trgovina, ker izvažata Nemčija v Avstrijo za okoli 200 milijonov

šilingov blaga, iz Avstrije pa ga uvozi le za kakih 20 milijonov šilingov.

Dunaj, 30. maja. AA. Göbbelsa so pri povratku iz Rima pozdravili avstrijski nacionalni socialisti v Kufsteinu na Tirolskem. Hoteli so mu pripraviti svečan sprejem in povabili nanj vse svoje pristaše v okolici, toda drožništvo je to prepovedalo in dovolilo dostop na postajo samo nekaterim delegatom.

Dunaj, 30. maja. AA. Pri snočnjih izgredih v Inomosti so orožniki ranili 36 ljudi, med njimi več smrtonosevarno.

Dunaj, 30. maja. AA. Dollfuss se bo 1. junija z letalom odpeljal v Rim, da podpisše konkordat z Vatikanom. Pri tej priliki bo avstrijski kancelar nadaljeval še začete razgovore z Mussolinijem. To Dollfussovo potovanje je posebno pomembno glede na napetost, do katere je v zadnjem času prišlo med Avstrijo in Nemčijo. Po obisku v Rimu bo Dollfuss odletel z letalom v London, da se udeleži otvoritve svetovne gospodarske konference. To prilčnost bo porabil za to, da pride v osebne stike z različnimi evropskimi državniki, ki se udeležijo gospodarske konference v Londonu.

Dunaj, 30. maja. AA. Iz Inomosti poročajo, da bo tirolska vlada zaradi večerajšnjih incidentov danes sklenila razpust nacionalno-socialističnih oddelkov in prepoved nacionalistične stranke na Tirolskem.

Dunajska vremenska napoved: Menjajo oblačno, morda bodo tudi kakšne nevihte. Na zapadu bo najbrže nekoliko topljeje.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno in deževno. Ponoči se bo zjasnilo.

Mednarodni kongres trgovskih zbornic

Dunaj, 30. maja. 19. Na mednarodnem kongresu trgovskih zbornic je bila danes razprava o nesorazmernju med znižanimi cenami na svetovnem trgu in mednarodni dolgoti, ki so bili sklenjeni ob boljših cenah. Romunski delegat Manolescu je očital velikim državam, da niso zadosti uvaževale zahteve malih držav, da bi se ustano-vile gospodarske skupine držav. Francoski zastopnik Duchenin je izjavil, da je načrtno gospodarstvo utopija, vendar pa mora biti industriji omogočeno, da bo v lastnem delokrogu organizirala produkcijo. Države pa imajo pri tem samo vlogo razsodnika. Dalje je Francoz Lambert-Ribot naglašal nepravilnost nauka, da je nesorazmerje med produkcijo in konsumom kriva nezadostnost plač. Anglež Poates je odklanjal izravnave razlike med višino cen in zadolžitvijo s tem, da bi se vpostavile stare cene. Preveliko ponudbo blaga je treba zmanjšati in povzročiti nov način izravnave med upniki in delničniki. Italijanski delegat Olivetti je polagal glavno važnost na to, da se odstrani nesorazmerje med cenami posameznih blagovnih skupin. Pet do ravnostja vodi samo preko poenotenja življenja in povečanja industrijske delavnosti. Neke večerjajeje poročilo popravljamo v toliko, da na kongresu ni bil prisoten g. dr. Baltič, temveč dr. Velimir Bajkič.

Avstrijski monarhisti sešajo

Budimpešta, 30. maja. 2. Gömbösov list »Sziget« Lesingé poroča, da so se v nedeljo in ponedeljek mudili v Budimpešti voditelj avstrijskih monarhistov princ Max Hohenberg, sin pokojnega monarhistonastlednika Ferdinanda. Z njim so se sestali knez Kinsky, grof Ferdinand Colloredo-Mannsfeld in bivši šef Presbitorja v zunanjem ministertvu Friedrich Wiesner. Seja je bila v stanovanju voditelja madjarskih legitimistov grofa Zichya, udeležili pa se je tudi grof Karoly.

Zlato kritje dolaria uhinjeno

Washington, 30. maja. 2. Senat je z veliko večino sprejel zakon o ukinitvi zlatega kritja dolaria. Ker je Roosevelt zakon podpisal, je stopil tudi že v veljavo.

Osebne vesti

Belgrad, 30. maja. 1. Vpokojeni so: Maks Svoboda, svetnik 4. skup. 2. stop. pri poštnem ravateljstvu v Ljubljani, Karel Urbančič, administrativni uradnik 6. skup. pri poštnem ravateljstvu v Ljubljani, Ivan Rebernik, poštni uradnik v Celju, Gabrijela Kamenski, poštna uradnica v Ljubljani I, Ivan Majhen, poštni uradnik v Mariboru I, Marija Gašperin, poštna uradnica, Ljubljana I, Jakob Zavodnik, poštni uradnik, Ljubljana II, Franc Vavpotič, poštni uradnik, Maribor II, Ljudmila Mudrovčič, poštna uradnica, Ljubljana IV., Anton Schneider, arhivar 7. skup. pri ljubljanskem železniškem ravateljstvu.

V smislu zakona o avtentičnem tolmačenju 5 110 uradniškega zakona je odpušen iz službe Stanko Toplak, višji pristav 7. pol. skup. v kurilnici v Mariboru.

Premeščeni je Martin Čop, prometnik 9. pol. skup. in šef postaje Česterek, na postajo Soubor.

Zalostna kronika

Belgrad, 30. maja. 1. Danes je bil pokopan na židovskem pokopališču Franc Figdor, prokurist Bosanske industrijske banke, ki ga je večeraj zjutraj ustrelila dijakinja 7. razreda rusko-srbske gimnazije Tatjana Fomin. Pri obdukciji njegovega trupla je zdravniška komisija ugotovila, da je bil Figdor venerično bolan, in je okužil dijakinjo, ki je nato v obupu segla po revolverju in ubila njega in samo sebe. Tudi pogreb nesrečne dijakinje je bil danes popoldne.

Nikičeva brošura zopet dovoljena

Belgrad, 30. maja. 1. Državno pravdništvó v Ljubljani je z odlokom od 24. maja razveljavilo svoj sklep od 26. aprila, s katerim je prepovedalo prodajati in širiti brošuro, govore in interpelacije dr. Nikole Nikiča, dr. Ivana Lončareviča, Debre Kneževića, dr. Franjo Gruberja in Stjepana Valjavca. — Državno pravdništvó v Zagrebu je prepovedalo širiti 5. štev. časopisa »Kršćanska misel«.

Ljublianski velesejm

Prepoved uvoza je prizadela tudi ljubljanski velesejm, na katerega prihaja vsako leto mnogo razstavilajcev iz Avstrije. Kakor pa sedaj poročajo iz Belgrada, je ministrski svet dovolil, da se razstavno blago za velesejm lahko uvozi izven obstoječih prepovedi.

Drobne vesti

Atene, 30. maja. 2. Grška narodna banka je znižala diskont od 9 na 7%.

Monakovo, 30. maja. AA. Blizu Garmischea v Alpah je plaz presentil ženijsko patroljo. Dva vojaka je ubilo, trije so nevarno ranjeni, eden pa lahko.

London, 30. maja. AA. Angleški kralj bo v soboto praznovano svojo 68. letnico rojstva.

Rim, 30. maja. AA. Nad Messino in okolico je divjal silen vihar, ki je napravil znatno škodo. Več tadjj je nasledlo.

Služba sekundarnega zdravnika ali zdravniškega pripravnika je razpisana v umobolnišnici v Novem Celju pri Zaleu. Prošnje, opremljene po predpisih uradniškega zakona, je vložiti do 15. junija istolam.

Jesenice

Vlak s potujočo kmetijsko razstavo pride tudi na Jesenice, in sicer bo na jeseniškem kolodvoru cel dan v sredo 7. junija, ha kar že danes opozarjamo posebno žebeljarje, katerih je na Jesenicah, Koroški Bell in Dobravi, precej.

Smrt ciganke. Tam gori pod Možakljo ob savskem bregu, kamor se hodi poleti mladina hladiti v savske valove, je že več let nastanjena oziroma utaborjena ciganska družina Reinhardtov. Za svojo domovinsko občino smatrajo Jesenice in skoraj stalno se tu drže. Niso preveč nasilni in vsem jeseniškim gospodinjam zelo dobro znani, ker znajo tako preprečevati prosičarje. V nedeljo pa je tem Reinhardtom umrla mati, po imenu Ana, stara 50 let. In zopet so imeli ciganke in ciganke nov povod pri trkanju na usmiljena srca. Prošli so dva dni vkup za svoje, samo za sveče, in res nabrali mnogo denarja, tako da bi imeli za vse življenje desti sveč, ako bi jih res za vse kupili. Ljudje so oba dni hodili krapit ciganko, mater štirih otrok. V torek popoldne so jo pokopali na jeseniškem pokopališču.

Poljedelska razstava v vlaku

V 22 modrih vagonih

Ljubljana, 30. maja.

Poljedelsko ministrstvo je letos organiziralo veliko potujočo kmetijsko razstavo, ki je prevozila že dober del države in sedaj prila tudi v Ljubljano. Obiskala pa bo tudi druge kraje v Sloveniji, tako da se bo moglo ljudstvo povsod seznaniti z razstavo in črpati iz nje koristi. Z razstavo bodo združena tudi razna predavanja in tečaji. Razstava obsega cel vlak, 22 modrih vagonov. Za razmere v Sloveniji je bila razstava ponovno preurejena. Razstavo vodi banovinski poljedelski referent ing. Vinko Sadar. Otvoritev razstave bo jutri ob 8 in jo bo otvoril ban dr. Marušič. Za razstavo pa vlada med občinstvom že sedaj pridno zanimanje. Danes dopoldne so zastopniki tiska ogledali razstavo.

Razstava je zelo bogata, saj obsega prav vse panoge poljedelske proizvodnje in je resnično vredna, da si jo ogleda vsakdo, saj je vstopnina za njo zelo nizka. V treh vagonih so uradi in pa prostori za osebe ter električno centralo, v drugih 19 vagonih pa je razstava sama.

Takoj v prvem vagonu je razstavljen oddelek svinjereje in ovčereje. Tu so svinje najboljših pasem ter naša znamenita ovca z Jezerskega. V drugem in tretjem vagonu je na lep in posrečen način pokazan napredek gozdarstva in lovstva. V vagonu za agrarne zajednice je pokazano stanje planšarstva in predočena velika korist, ki jo donajajo komasacije. Dva vagona sta namenjena združništvu in sicer ena srbskemu združništvu, druga pa slovenskemu združništvu. V tretjem vagonu razstavlja Kmetijska družba svoje statistike, tabele in pa predmete, ki jih dobavlja kmetu. Higijenski zavod razstavlja model vzorno urejene slovenske vasi. Zanimiv je vagon, v katerem je razstavljen svilarstvo in produkcija industrijskih rastlin: tobaka, hmelja, konoplje itd. V skupnem vagonu razstavlja sadjarstvo in vinarstvo. Vagon so opremila sadjarska, vrtnarska in vinarška društva. Razstavljen je žlahtno sadje in žlahtna vina. V dveh vagonih je razstavljen poljedelstvo samo, odlični poljedelski proizvodi,

predočen način poljedelskega proizvodnje in orodje, ki je potrebno za to proizvodnjo. Dva vagona sta posvečena kokošji reji in sicer so v enem vagonu modeli žlahtnih pasem, v drugem vagonu pa živali same. Vzorno je urejen vagon za čebelarstvo. Tu so razstavljeni kranjske čebele, ki so znane po vsem svetu in znameniti Znidaršičev panj. Vagon za veterinarstvo je uredil docent zagrebške univerze dr. Ganselmayer in pokazal najbolj važne živalske bolezni in tudi primerjavo s človeškimi boleznimi. Poseben vagon je namenjen za splošno govedorejo in za ribarstvo. V posebnem vagonu so tudi vse možne knjige o poljedelstvu in sorodnih strokah. Tu je tudi velika zbirka propagandnega materiala. Morda še najbolj vzorno pa je urejen vagon za mlekarstvo. Tu so razstavljeni vzorni stroji za proizvodnjo mlečnih izdelkov in je urejena tudi prodajalna mlečnih izdelkov.

Razstava se odpre 1. junija ob 8 zjutraj. Prvi dan je namenjen mestnemu prebivalstvu. Za dne 2. junija so povabljeni okoličani. Vstopnina bo znašala 2 Din. Razstava bo v Sloveniji od 1. junija do 23. julija. V Ljubljani bo razstava samo dva dni, nato odide po gorenjski progi in se bo ustavila za en dan v vsakem večjem središču.

Z Gorenjskega odide razstava nato na Notranjsko, odtam na Dolenjsko, z Dolenjskega na Štajersko, s Štajerskega v Prekmurje, nato zopet na Štajersko na stranske in glavne proge, s Štajerske odide razstava v Litijo in od tam na kamniško progjo.

Poleg glavnega referenta vodijo razstavo tudi banovinski referent ing. Fran Lukman, sodelujejo pa tudi mestni vrtnarski ravnatelj Anton Lap, ravnatelj škofjeloške mlekarške šole ing. Šabec in pa perutinarški strokovnjak Bajkov iz Belgrade.

Vsak dan bodo prirejena predavanja in bosta vsak dan predavala vsaj dva strokovnjaka. Upamo da bo pri našem ljudstvu, ki se je vedno zanimalo za strokovno poljedelsko izobrazbo, razstava dosegla velik uspeh in pa tudi mnogo koristila.

Povodenj na Dolenjskem

Krka napravila milijonsko škodo

Novo mesto, 29. maja.

Ob zadnjem deževju je Krka narasla 2 metra nad normalo, prestopila bregove in preplavila travnike in vrtove. Bila je tako visoka, da je bilo od male čolnarne, v kateri ima znani izposojevalec Fišer svoje čolne, videti le streho. Levi breg Krke, kjer so krasni vrtovi: Kobetov, Grilčev, Gregorčev, Dularjev, samostanski, Koširjev itd. je voda poplavela in so vrtovi še danes pod vodo. Podobno je na desnem bregu. Voda je uničila vso povrtnino. Vsi pritoki Krke, tako Temenica, Težka voda, Prečna in drugi so prav tako narasli, prestopili bregove in poplaveli vrtove, njive in travnike, tako da je nastala ogromna škoda. Ljudje že 25 let ne pomnijo tako visoke vode. V nedeljo, ko je nehala dežiti, so začele vode upadati.

Smihel pri Žužemberku, 29. maja.

Lanske suša in letošnje pomladno deževje nas tepe. Lanska suša je zapustila strahotne posledice v naših žitnicah, sedaj spomladu pa se je pokazala zopet nova posledica. Vsled lanske suše je krompir izgubil kaljivost in ni bil uporaben za seme. Ker nismo imeli boljšega semena, smo ga sadili na korajžo, kakršnega smo imeli, in sedaj so njive krompirjevih nasadov prazne. Mnogi posestniki so njive kar preorali in vsejali proso. Tako bomo še eno leto hrez najvažnejšega hraniva — krompirja, zaradi lanske suše.

Zadnje deževje pa je ob reki Krki povzročilo strahovite poplave. Krka je narasla tako, da najstarejši ljudje ne pomnijo tako velike vode. Vse seno na travnikih od izvira Krke pa do izliva je uničeno in je samo v tem škodo več milijonov. Krka je nanesla cele kupe blata na travnike, ki bi bili v 14 dneh godni za košnjo. To je strašen udarec za vse posestnike travnikov ob Krki. Dežuje še vedno. Kaj če se uresniči kmečki pregovor, ki pravi, da vzame suša en kos kruha, deževje pa tri kose?

Kostanjevica pod vodo.

Kostanjevica, 28. maja.

Naše mesto je vse pod vodo. Nekateri ljudje so morali bežati iz svojih hiš. Promet se vrši s čolni. Na cesti je 70 cm vode. Neki zasebni avtomobil je hotel prebrsti cesto, pa je obtičal v vodo. Morali so ga s konji izvleči. Tudi pošto moramo prevažati s čolni. Kostanjevica izgleda kakor otok. Žito bo za nič. škoda je ogromna.

Dolenjevaška polje poplavljenno.

Dolenja vas pri Ribnici, 29. maja.

Že v aprilu je bilo poplavljenno polje pri Dolenji vasi in Rakitnici, sedaj je pa vse polje pri Rakitnici, Dolenji vasi in Prigorici pod vodo. Polje je doslej zelo lepo kazalo, sedaj je pa vse uničeno: krompir, fižol in koruza. Kolike koristi bi bilo za vse polje, če bi se reguliralo to vodovje, za kar so načrti že izdelani in v podrobnem še po posredovanju bivšega narodnega poslanca Škulja. Za drugo sajenje je sedaj že prepozno. Ubogi kmet, vse težave padajo nanj.

Nov studenec.

Radovica v Beli krajini, 29. maja.

Zaradi zadnjega deževja se je pogreznila banovinska cesta sto korakov nad vasjo v dolžini 10 m za 30 cm. Zopet je začel izvirati studenec, ki ga pomnijo stari ljudje, a je pozneje drugam našel svoj pot. Če bi bil stalen, bi se mogel zajeti in uporabiti za vodovod, ki ga tako zelo potrebujemo.

Povodenj na Barju

Ljubljana, 30. maja.

Polja in travniki na barju in okoli Vrhnike stoje že peti dan pod vodo. Ker je bila nedelja razmeroma lepa in tudi v ponedeljek do večera ni bilo hušjih nalivov, so vode začele polagoma padati. Snoči od 7. naprej pa so se začeli vrstiti novi nalivi, zlasti hudi so bili okoli 10. ponoči in davi okoli 4. Nato so nalivi za nekaj časa prenehali, a sledili so dopoldne in popoldne. Ti nalivi so povzročili, da so se vode povrnilo v prejšnje stanje, kakor so bile v soboto, ko je bilo najhušje. Ljudje obupavajo, ker ni mogoče odvrniti

Smrtna žrtev nesreče

Ljubljana, 30. maja 1933.

Ponedeljski Slovenec je poročal o veliki nesreči, ki je doletela blizu Drenovega griča dva kolesarja, ki ju je povozil neki avto. Ponesrečila sta se 26-letni Jože Smrtnik, usnjarski pomočnik, in 28-letni kurjač Franc Petrič, oba doma iz Sinjih goric pri Vrhniki. Oba celo ranjena in razmesarjena mladeniča so prepeljali v bolnišnico. Posebno hudo je bilo stanje Franca Petriča, ki mu je počila lobanja. Na njegovo rešitev ni bilo skoraj upati in je nesrečni Petrič v ponedeljek ob 8 zvečer res umrl za poškodbami. Pogreb bo danes ob 2 popoldne. — Drugi ponesrečenec Jože Smrtnik se počuti nekoliko boljše in je upanje, da okreva.

O krvavem zločinu v Begunjah

O krvavem zločinu orožnika Kubenkaloviča naj govore še naslednje podrobnosti:

Ranko Kubenkalovič je bil obvestil Marijo Pretnarjevo, da jo pride v nedeljo popoldne obiskat. Dekle, ki je že prej odklanjala tega snubca ter je imela v bližnji fari svojega ženina, s katerim se je hotela v kratkem poročiti, se je vsiljivo umaknila iz domače vasi v Begunje k svoji prijateljici šivilji. Ko je prišel orožnik k šivilji, so spregovorili nekoliko besedi, nakar je Marija Pretnarjeva odšla iz hiše, hoteč se s kolesom odpeljati.

Kubenkalovič pa ji je z bajonetom prerezal kolo, da mu ni mogla uiti. Nato je oddal nanjo pet strel, od katerih sta dva zadel. Po tretjem strelu se je dekle z napadalcem še borilo in mu iztrgalo revolver. On pa jo je podrl na cesto, ji zopet iztrgal revolver in še dvakrat ustrelil na njo. Na to je zbežal čez plotove.

Ko so ga orožniki peljali uklenjenega, je pel. Žrtev se še vedno bori s smrtjo in trpi silne bolečine. En strel jo je zadel v pljuča, drugi pa nekoliko niže v bližino jeter.

20 jurjev je ugradla

Šoštanj, 29. maja.

V nedeljo, 28. t. m. je iz blagajne drž. zdravilišča v Topolšici izginilo 20.000 dinarjev. Še preden se je vest o tatvini razširila med ljudi v okolici zdravilišča, so že dobili tatu oziroma tatico. V nedeljo je imela dežurno službo v upravi zdravilišča uradnica Marija Camlek. Popoldne okrog šestih je prišla v Šoštanj k neki svoji znanki, pri kateri je hotela shraniti večje vsoto denarja. Znanka pa tega ni hotela in je v sumu, da z denarjem najbrž ni vse v redu, obvestila svojega očeta, ki je opozoril zdraviliško upravo. Pri pregledu blagajne so res ugotovili primanjkljaj 20.000 Din. Ko so gospodično zvečer prijeli v kinu in jo odvedli k zaslišanju, se je čutila celo užaljeno, da rovarijo ljudje postave okrog njene vesti. Po daljšem obotavljanju pa je pod težo dokazov priznala dejanje.

te elementarne katastrofe. Od petka do 7 davi je padlo že 151 mm dežja. Velikanska množina vode! Samo na ozemlje ljubljanske občine je padlo zadnje dni 6.040.000 lit! Od večerj do davi pa 27,2. V majniku, ki ima do danes že 19 deževnih dni, pa je padlo 290,4 mm dežja.

Ljubljana s pritoki je tako narasla, da je dosegla svojo prvotno višino in do nočij še ni začela padati. Hudournik lška je danes pridrel z veliko silo iz lškega Vintgarja. Seboj je nosil velike množine prsti, peska in kamenja. Vse to pa je lška raztrosila ob izlivu po njivah in travnikih, ki so ponekod kar zasuti. Nalivi pa so napravili tudi drugod znatno škodo. Po hribovitih krajih, tako v Rakitni in v Polhovgrajskih dolomitih, so nalivi odnesli s hribovitih njiv podno zemljo v nižavo.

Slika protirevizionističnega shoda 28. maja pred Knezevim spomenikom v Belgradu

Pisma Primskovskega gospoda

I.

Kako je gospod šel v šolo.

Iz Črmošnjice 10. velikega srpana 1875.

Ljubi bratje, Lavrenc, Jernej in Francé, da ste mi zdravi!

Lavrenc, danes je tvoj god. Jaz ti želim vse dobro, po smrti pa nebesa. Prav to želim tudi tebi, Jernej, in vam vsem. Prav danes je 43 let, kar me je Bog poklical v duhovski stan; poklical me je dosti prej v ta stan, prišel sem pa vanj bolj kesno. To je bilo tako. Kakor veste, sem bil prisiljen hoditi v šolo. Tako sem se bal v šolo kakor v pekel. Če sem bil kaj bolj razposajen — kakor so paé otroci —, pa so mi rekli: »Le počakaj, saj se bo kmalu šola začela; tam ti bodo že dali, kar ti gre.« Tako so mi to, kar bi moral rad imeti, pristudili in prisovražili. Dali so me v šolo v Kamnik. Poglej sem pa izostal od šole in sem šolo za par let na kol obesil. In prav današnji dan pred 43 leti sem zopet dobil veselje v šolo hoditi. Ta dan pri nas na Vodicah tisti dan nismo delali, smo praznovali. Mislim, da je bilo tudi v torsk², kakor danes. Kakor se mi zdi, sva bila s Francetom zjutraj pri sv. maši, poleg sva bila doma, drugi večji so šli pa v Kamnik. Ko pridejo krave domov in jih spravi v hlev, sva šla z vozom po prapro, ker je bilo nekaj praproti požete. Ko pripeljeva prapro domov, od dolgega časa nisem vedel kaj za-

četi; od samega dolgega časa sem šel in vzel ključe in grem v vežo in kašto stikat in začnem pregledovati in prebirati svoje nekdanje šolske knjige. Nekaj, kar sem bral, sem razumel, nekaj sem uganil, kaj bi znalo biti in tako so mi bile knjige močno razumljive. Nato sem pa mislil: ko bi zdaj hodil v šolo, bi se dobro učil; in sklenil sem v šolo iti. Kdo bi bil tistikrat mislil, ko sem od dolgega časa šel v vežo in kašto, da je ta moj hod vhod v duhovski stan? Ena majhna reč včasih obrne človeka, da je potlej vse življenje drugače, kakor bi sicer bilo. Tako je prišlo, kakor je prišlo; Bog daj, da bi bilo dobro za ta in oni svet!³

Ker nas je Bog pogledal skozi veliko okno, moramo zato Bogu biti hvaležni. A ker Bogu ne moremo nič dobrega storiti, moramo njegovim otrokom dobro storiti, pa bo Bog tako sprejel, kakor da smo njemu dobro storili... Tomaž⁴ tako kočevsko zna in govori, še bolj ko jaz; meni se le rado na nemško zareka tako, da četudi znam kočevsko, mi pridejo vmes kake nemške besede, Tomažu pa ne, ker ne zna nemškega... Vreme imamo zdaj dobro. Če bo tako med šmarnimi mašami, bomo imeli dobro vino...

I. I.⁵ se je pa slabo omožila. Po poroki ji je rekel mož: »Tičica, zdaj sem te pa vjel in boš moja pesem pela.« Taki so nekateri! Prej ga je sama sladkost, potem se pa spremeni v sršena. Kdor hoče vedeti, kakšen bo kdo do njega v za-

³ Potem pripoveduje H., kako je tudi njegov brat šel v šolo, učil se zdravilstva.

⁴ Bližnji sorodnik, ki še živi in je organist v Žabnicah pod Sv. Višarjami.

⁵ H. je v Črmošnjicah pridigal v kočevskem narečju.

⁶ Naslednje do konca je iz tehtnega razloga povzeto po glavni vsebini, ne doslovno.

Bayerjev križ jamči za pristnost in dober uspeh

Pyramidon-tablet

pri glavobolu in migreni.

V. L. JUGEFA** k. d., Zagreb, Galva 32.
Opis je registr. odu S. br. 1031 od 18. 1. 1933.

Maj se poslavlja

Kaj je v tebi, zlati maj, da te lahko pričakujemo, preden prideš in da nam je nekam tesno pri srcu, kadar odideš? Maj je simbol luči, lepote in ljubezni. Ta troperesna deljilca se je že tolikokrat imenovala, da bi jo bolje prešli z molkom, da ni prav mesec maj njen simbol. Saj so naslednji trije meseci tudi lepi. Junij je silnejši v svoji luči, julij je bogatejši v svoji lepoti in avgust je toplejši v svoji ljubezni. Kralj vseh teh lepih mesecev je vendarle maj!

Maj se poslavlja. Ali nam ni za maj v naravi, nam je ta za maj v mladih dušah. Tega lesnega občutka nima in ne razume, komur ni poverjena dejanska skrb za otroke. Njemu je vseeno, kakšna varnost ali nevarnost je za mladino v gledališču, v kinu, v kopelih, na plesih, na letoviščih, v čitalnicah, v knjižnicah, v prodajalnah, na kolodstih, v restoracijah, v kavarnah, v raznih zabavah in zletih. Na zunanji vidi se marsikje čit dostojnosti, v skriti notranjosti pa je večkrat zalega gnulobe.

Maj se poslavlja. Pogovori naših otrok niso več otroški. Imenitno se jim zdi, da govore o rečeh, o katerih govore odrasli. Za neumneža in nevedca jim velja tisti, ki se o takih rečeh noče ali ne more razgovarjati. Nedolžne zabave so pri mnogih otrokih vedno redkeše.

Maj se poslavlja. Solarji in solarice že tudi na deželi pozdravljajo duhovnika, če ga sploh pozdravljajo, s hladnim pozdravom: »Dober dan!« Kdor hoče biti bolj uljuden, to se pravi, bolj izobražen, se izjavlja: »Klanjam se!« Daleč bomo prišli, če se bo tudi preprosta selska deca »klanjala« neokusnim običajem, namesto da bi po stari navadi hvalila Jezusa, ko sreča duhovnika.

Maj se poslavlja. Sport se vedno bolj oddaljuje in oddaljuje verskim uredbam in navadam. Sport pozna eno samo nedeljo: tekmo in en sam praznik: rekord. Sport je posest doma v vodah in višinah, v gorah in dolinah, posest opravlja nemoleno svoje pohode in preizkuse, kolikor in kadar mu je drago. Dvojčki: dva cerkevna praznika skup: so mu posebno dragi v dosegu svojih važnih in velikih ciljev.

Maj se poslavlja. Moda menda še nič ne ve o gospodarski in denarni stiski. Pomladne izložbe po trgovinah se niso nič izgubile na svoji pričelnosti in potratnosti. Modistinje so večkrat sužnje svojih naročnic, kakor so naročnice večkrat sužnje mogočne mode.

Maj se poslavlja. Za mnoge nedeljski zvonovi nimajo nobenega pomena in imena več. Soli obvezno svojo dečo še pošiljajo v božji hram, dokler zahteva tako šolska disciplina; družina kot taka živi v izvencerkvenem duhu in se v njem dobro počuti. Izobraženstvo, sredi preprostega ljudstva vsaj, ne bi smelo biti versko brezbrizno, sicer izpodkopava tiste temelje, na katerih sloni blagor domovine in države.

Maj se poslavlja. Nekateri voditelji in vzgojitelji našega ljudstva in naše mladine so iz svojega duševnega zaklada pričeli jemati manjše, drugorvrstne ideale; prvostvne in starodavne pa opuščajo, češ, da so to nedosegljivi vzori. Ako so vzori res pomembni in potrebni naši mladini, tedaj so najvišji ideali zanjo najprimernejši. Le iščite novih oblik in novih potov, ali vanje prinesite večnomlade najvišje ideale! Tesno nam je pri srcu, ko vidimo vseposod: Maj se poslavlja.

konu, naj gleda ne, kako se obnaša do tistega ali tiste, s katerim hoče stopiti v zakon, ampak, kako se obnaša do drugih. Kdor je že prej robat do drugih, bo tudi v zakonu robat do svoje žene. Rusi, naši sorodni bratje, pravijo: če greš od doma, moli enkrat, ker ne veš, če boš prišel nazaj ali ne; če greš na morje, moli desetkrat; če se greš ženit, moli stokrat; potlej bo morebiti dosti ali pa še ne.

Bil je neki mož; če je prišel domov pijan, je vprašal svojo ženo: »Kdo je prišel?« Žena mu je morala odgovoriti: »Dober gospodar svoje hiše, dober mož svoje žene in skrben oče svojih otrok.« Če ni tako rekla, je bila tepena.

Oh, koliko pisem dobim, v katerih me prosijo pomoči žene, ki imajo hudobne možé! Pomažam, kolikor morem, posebno s tem, da imam vsak dan pri sv. maši vedno namen za vse tiste moliti, ki bi se mi radi priporočili v priprošnje...

Lovrenc, Francé, Zefa in Jernej, zdravi bodite in Bog vas obvaruj!

To želim vam vaš brat

Jurij Humar, župnik.

Lahki moški polčevlji z usnjatim podplatom. Iz močnega boksa, rjavi ali črni, z gumastim podplatom Din 89-.

Ant. Krisper

Mestni trg 26 Ljubljana Stritarjeva ul. 1-3

Ljubljanske vesti:

Huda nesreča v Ljublanici

Konj z uprego in ljudmi strmoglavil v nezavarovano in deročo Ljublanico

Ljubljana, 30. maja.

Poljski nasip ob stari cukrarni je bil danes pozorišče napete in razburiljive borbe treh ljudi z deročimi valovi narasle Ljublanice. Žrtve nena- vadne nesreče je po čudnem naključju postal samo konj prav malo pa je manjkalo, da ni nesreča za- btevala tudi življenje dveh ali treh ljudi.

Po opisu očividcev se je nesreča pripetila takole: Nekaj minut čez polno je pridrdral po Po- ljanskem nasipu v smeri iz mesta voz mesarskega mojstra in občinskega svetnika gosp. Zajca, ki se je vračal s trga, kjer ima svojo stojnico, domov v Po- tošnikovo ulico. Na vozu sta poleg njega sedela še gospa Zajčeva in mesarski pomočnik Matevž Bogataj. Nekaj korakov dalje od stopnic, ki vo- dijo strmo navzdol v Ljublanico, je na kraju na- sipa stal staveniški polir tvrčke »Slograd« Alojz Lukežič in nadziral delavce pri delu na odru, na katerem popravljajo okrušeno zidovje cukrarni. Konj, ki je bil zaradi silne plohe, pomešane s točo, že itak ves zbežan, se je te žive zapreke tako pre- strasil, da se je divje povzpela na zadnji nogi in se hotel izogniti. Polir Lukežič je bil tako zaverovan v delo, da je šele v zadnjem hipu zapazil splešnega konja. Hitro se mu je hotel umakniti v stran, pri- tem pa je izgubil trda tla pod seboj — stal je prav na robu nasipa — in opotekel se je po nasipu navzdol. Samo za las je manjkalo, da mu na strmih, spolzkih tleh ni spodrsnilo in vrglo tudi njega v Ljublanico.

Medtem, ko se je polir Lukežič po strmem na- sipu boril za lastno življenje, se je razburilivi pri- zor razvijal in dokončal s filmsko naglico. Mesarski pomočnik Bogataj, ki je konja vodil, je z vso silo nategnil vajeti, da bi ga speljal na desno. A bilo je že prepozno. Konj se je že s prednjimi nogami nagnil čez nasip, izgubil je ravnotežje in zaneslo ga je navzdol. Omehčana zemlja po nasipu je vsa razrita od konjskih kopit — dokaz, kako se je konj še zadnje trenutek obupno prizadeval obdržati sebe in voz na površju. Pa je vsa teža voza pritisnila nanj — in že je vse skupaj strmoglavilo v Ljublja- nico, ki je na onem kraju približno 3 metre glo- boka. Gosp. Zajcu se je še posrečilo pravočasno skočiti z voza, njegova žena in pomočnik Bogataj pa sta postala igrača deročih valov.

Konj je z vozom vred kmalu izgubil pod vodo, gospo Zajčevo in pomočnika Bogataja pa so razbur- kani valovi odnesli s seboj. Pomočnik Bogataj je imel še toliko prisotnosti duha, da je — sam v smrtni nevarnosti — hotel pomagati svoji gospodi- nji. Plaval je nekaj časa za njo in jo hotel dohiteti, pa so mu jo valovi čedalje hitreje odnašali izpred oči. Vsa njegova zares občudovanja in priznanja vredna korajža je bila brezuspešna in bi bila gospa Zajčeva gotovo postala plen od neprestanega de- ževja silno narasle Ljublanice, ko bi ji ne bila priskočila na pomoč staveniški polir tvrčke »Slo- grad« Lukežič in delavec Emil Valentin- čič. Temu je polir Lukežič s kratkimi besedami dal potrebna navodila in desko, s katero je delavec tekkel po nabrežju in čakal ugodne prilike, da bi potapljajoči se žrtvi priskočil na pomoč. Nekaj sto korakov od mesta nesreče, na koncu cukrarni, je v hipu, ko so valovi zanesli gospo Zajčevo bolj v kraj, pomolil desko v vodo in gospa Zajčeva je bila še toliko pri moči, da se je je krčevito oprje- la. Valentinčič jo je z desko potegnil k sebi in ji pomagal na suho. Tako se ima gospa Zajčeva prav za prav edinole njemu zahvaliti, da ni postala žrtev valov. Drugi ljudje so bili tako zbežani, da na reševanje sploh nihče pomislil ni. Pomočnik Bo- gataj pa se je medtem že sam rešil iz Ljublanice in splezal po nasipu navzgor.

G. Zajc je pritekel k rešeni ženi in jo na njen krik: »Joj, moj denar! ves srečen zavrnili: »Ah, kaj denar! Samo da si ti živa!« Na vozu, ki je s konjem vred strmoglavil v Ljublanico, je poleg zivalskih kož, večje množine mesa in slanine, ležala tudi tor- bica, v kateri je bilo nekaj tisoč dinarjev gotov- vine. Pa se je takoj na to izkazalo, da je torbica z denarjem po čudnem naključju pred padcem v vodo zdrknila z voza in obležala na suhem. Prav tako nekaj kož in mesnine.

Gospa Zajčeva je po nesreči najhujše prizade- la: pri padcu si je zlomila desno nogo nad sto-

Potenja, solničarice in peg Vas obvaruje originalni Niggerol (Patent št. 5922). Kožo Vam naredi gladko in enakomerno bakreno zagorelo.

o gerija GREGORIČ. Ljubljana, Prešernova ul. 5.

palom in jo je moral reševalni avto prepeljati v bolnišnico.

Na nasipu vzdolž cukrarni je še dolgo časa vztrajala gosta množica radovednežev, ki je na razne načine komentirala nesrečo. Marsikatera ostrina in žgoča, je padla predvsem na račun onih, ki predobro vedo, da je zaradi nezavarovane nabrežja Ljublanice dan za dnevno ogroženo življenje mnogih ljudi, pa ne ukrepejo prav nič, da bi se takšne in podobne nesreče preprečile. Kadar pa »Slovenec« opozarja na možnost takih nesreč, dobi za odgovor popravek.

Konja z vozom potegnili iz Ljublanice

Približno pol ure po nesreči so ljudje na Po- ljanskem nasipu zapazili, da se je nekako v sredini med mitnico in cukrarno od časa do časa pokazala glava mrtvega konja iz Ljublanice. Uslužbenci bolnišnice so se oborožili z dolgimi železnimi dro- govi in spravili konja, ki je z vozom vred obtičal sredi Ljublanice, h kraju, nato pa obvestili reše- valno postajo. Čez nekaj minut so bili reševalci že na mestu in so se tudi topot izkazali kakor vedno. Po kratkem naporu se jim je posrečilo konja v vrvmi in s pomočjo avtomobila, ki je težko breme pomagal vleči po nasipu navzgor, spravili na suho. Takoj nato so potegnili tudi voz iz Ljublanice, kar je prav tako zahtevalo mnogo napora in spretnosti.

J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova c. 12 ima krasne birmanske obleke modre in bele vseh velikosti.

Obraznava proti komunistom

Ljubljana, 30. maja.

Veliko in napeto zanimanje je bilo danes za obraznovo proti nekaterim komunistom. Razprava na dvorana je bila močno zasedena od mlajše ge- neracije. Razprava se je pričela ob 11 dopoldne pred velikim senatom, ki mu je bil predsednik s. o. s. g. Ivan Kralj. Javno obtožbo je zastopal šef. drž. tožilstva dr. Robert Ogoreutz. Štiri obtožbene so branili dr. A. Švigelj, dr. Janžek Novak, dr. Iv. Lovrenčič in dr. Jelenec Celestin.

Dušan Kermavner, 32letni diplomiran pravnik, je bil obtožen, da je 5. oktobra 1931 stopil v pisemne stike s komunističnim agitatorjem, v Nemčiji živečim Albertom Hlebcom, in da se je 11. septembra lani sestal na Stolu s šefom slo- venske skupine pri francoski kom. stranki dr. inž. Aleksejem B., da je stopil torej v zveze z osebo, da bi dobil pomoč za revolucijo odnosno nasilno spremembo sedanjega političnega stanja v državi in da je organiziral komunistično propa- gando.

Drugi trije obtoženci, tako 25letni brivski mojster Matija Gorenc, zasebna uradnica Berta Kermavnerjeva iz Ljubljane in 21letna služkinja Marija Grössingerjeva iz Podpece pri Črni, so obdolženi, da sta prva dva stopila v zveze s komunisti in se udeležila sestanka na Stolu, zadnja, da je bila v pisemski zvezi z dr. Alekse- jem B.

Obtožnica obširno navaja, kako je prišlo do aretacije prvega obtoženca, Nemška policija je letos marca v Kölnu aretirala Alberta Hlebca. Pri njem so našli razno korespondenco in poročilo o političnem položaju v naši državi.

Ker je bila četrta obtoženka starejša malolet- nica, je predsednik vprašal, ali naj bo razprava tajna. Branilci so bili proti izključitvi javnosti.

Obtoženi Dušan Kermavner se je vztrajno branil. Njegov zagovor je trajal poldruho uro.

»Ali se čutite krivega?« je začel predsednik. »Ne!« je glasno odvrnil. In nadaljeval: »Želel bi razložiti v glavnih potezah vso stvar, kako je pri- šlo do stikov s Hlebcom in dopisovanjem.«

Obtoženec je nato na dolgo pojasnjeval svoje socijalne, gmotne in družinske razmere. Posvetil se je študiju in diplomirali, Zanika, da bi vodil kak- o ilegalno propagando, hotel je ostati na legalni poti. Prizna, da je dopisoval s Hlebcom, toda ne v slabem namenu. Iskal je službo, zamen. O name- ravanem sestanku na Stolu ni nihče vedel, niti Gorenc niti njegova žena.

Predsednik mu je nato prečital vsebino pisem

na Hlebca. Dalje je prečital v Kölnu pri Hlebcu zaplenjeno politično poročilo o sestanku na Stolu. Obtoženec zanika, da bi to poročilo podalo točno sliko sestanka. Vse je sama fantazija! »To so njegovi in ne moji nazori!«

Obtoženec Matija Gorenc: »Nisem bil s Ker- mavnerjem dogovorjen za izlet na Stol. S tujcem na Stolu se nisem razgovarjal.«

Obtožena Marija Kermavnerjeva: »Nisem ve- dela za sestanek na Stolu. Mož mi ni nič povedal. Pozneje je povedal, da je šlo zaradi službe.«

Obtožena Marija Grössinger je povedala, kak- o se je seznanila z dr. B. v Pliberku. Nagovarjal jo je, da bi mu dopisovala o razmerah v Črni. Predstavlja se ji je za Kerliča Pavla. — Drž. toži- lec: »Zakaj ste mu pisali?« Obtoženka: »Ker se mi je fant dopadel.«

Po zaslišanju pričë Vilmana, čitanju nekaterih spisov in govorih drž. tožilca in branilcev je bila ob 15. objavljena sodba:

Dušan Kermavner je kriv samo zločinstva po čl. 2 in prestopka po čl. 5 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi ter se obsodi na 6 mese- cev strogega zapora. Drugi obtoženci pa so bili oproščeni.

Danes, ko zadnja je v majniku sredi, k Slamiču grem enmalo, seveda! Sai se pa bomo tudi obližniti: v papirni zrezek bomo ugriznili!

Velika javna tombola za otroke

Srečke za to, že sedaj močno popularno pri- reditev mestne občine ljubljanske v korist revne ljubljanske dece se že prav pridno prodajajo. Sol- ska deca se je lotila te naloge z vso mladino lastno vneto. Po hišah, po prodajalnah in cestah ponu- jajo ti mladi kolporterji srečke in prav mnogo so jih že razprodali. Ljubljansko občinstvo prosi- mo, da prav pridno sega po teh srečkah, saj jih je še mnogo v zalogi. Čim več bo prodanih, tem več otrok bo lahko deležnih počitniških kolonij, šolskih knjig in gorke rimske obleke, za kar vse je namenjen čisti dobiček tombole. Kdor kupi srečke, pa ne stori le dobrega dela v prid mladini, kajti vsakdo si tudi kupi možnost, da zadene enega ali več lepih in dragocennih dobitkov. Dobitkov bo zelo veliko število. Danes še ne moremo podati niti števila, niti kakovosti dobitkov, navedemo naj le nekatere: Kolo, fotografski aparat, gramofon, voz premoaga, voz drv, voziček z živili, moška oble- ka, blago za moško obleko, različni plašči, moški in ženski čevlji in nebroj raznih drugih. Glavne do- bitke objavimo konec toena.

Kupujte pridno srečke, saj bo v korist naši mladini, naši nadi!

Pozor! Pozor! Kavarna „Central“ Vsak večer damska godba

Končna beseda

Podpisana Zveza magistratnih nameščencev si na ponovna izvajanja v »Slovenec« in »Slov. Narod« g. direktorju dr. Pipenbacherju usoja odgovoriti sledeče:

1. Vztrajamo na vseh svojih dosedanjih iz- vajanjih in konstatiramo, da so bile besede g. direktorja nebenevolentne, nesocijalne in ne- potrebne, ker je g. svetovalec nesocijalno go- voril proti plačam, ki tvorijo skromen — eksis- tenčni minimum.

2. Z zahtevo, da naj se plače izenačijo s plačami državnih uradnikov, je napravil državnim uradnikom slabo uslugo, ker so njihovi prejemki daleč pod eksistenčnim minimumom, a po njegovih zahtevah logično izhajajo držav- ni uradniki s prejemki izpod eksistenčnega mi- nima.

3. Magistratni uradniki ne zanikajo, da ne bi bile njihove plače večje od državnih uradni- kov, a trdijo, da so njihovi dohodki taki, da lahko skromno svojem stanu primerno žive.

4. Magistratni uradniki bodo vedno stali ob strani državnim uradnikom v boju za njihove prejemke in jih le obžalujejo, da nimajo vsaj takih, kakršne uživajo sami.

5. V borbi za svoje pravice bodo uporabili vedno in proti vsakemu vsa legalna sredstva, a ogročenno zavračajo insinucije g. direktorja Pipenbacherja o kakem terorju, ki ga niso nik- dar izvajali.

S tem končamo.

Zveza organizacij mestnih uslužbencev v Ljubljani.

alni Etzel, Hagen in Bremhilda. Večer je iz- zvenel v prazno...

Ibnovemu Johnu Gabrijeju Bork- manu bi bil lahko avtor tudi Strindberg. V zagrnem zaničevanju, preziranju in podcenje- vanj žene, sta se našla v tej igri dva norveška pesnika tako blizu kakor malokdaj. Strupeno vzdušje leži na tem sadističnem, problematičnem komadu in del Strindbergovih »Strahov« v njih. — V samoti — daleč od življenja — iz teme trdi, železni koraki ujeti v težko melodijo — nato luč — človeku zastaja sapa — v temnem kotu ogrom- na, vsa v črno ovita postava — na kratkem vratu tatarska glava — dvoje majhnih oči v nji preži v daljo — naprej štrleče čelnice — dolgi, razku- štrani, sivi lasje — pošastni suhi prsti dirigirajo »smrtni ples« — to je pregnanec, to je bivši bančni direktor Borkman, to je Paul Wegener (tako je bilo moje prvo srečanje z njim). Mimiko, pro- jecirano v medlo luč, tiho, pritrjeno, hrupavo la- janje »bolnega volka« in nemirno beganje po sobi — je položil Wegener, ta veliki igralec, v Bork- mana in ustvaril tako človeka, kakršnega bi bil ob njem zmožen menda le še Bassermann. — Ibsen pa pušča danes človeka hladnega. Morda je temu kriv današnji čas?

Po dolgih prerekanjih se je vrnil v državno opero njen bivši član, slavni tenorist Alfred Piccaver. Za prvi nastop si je izbral »Ma- non«. Bil je praznik vselega svidenja. Po prvem nastopu — triumf — po vseh arjah, ves večer — prave demonstracije. Toliko ploskanja in vpitja že zlepa ni bilo v tej operi. Navdušenja ni bilo ne konca ne kraja. Piccaver ni junak visokega C, toda njegova srednja lega je očarljiva, ima še vedno zlat blesk, ono pristrčno polnost in toplino, po kateri slavni njegov tenor. Piccaver je pravi lirski pevec, ki te omami, kakor morda še Tauber in Kiepura ali naš Rijavec.

Po dobrem tednu so izšle prve kritike o kon- certu »Trboveških slavčkov«. Samo par vrstic iz njih... »Otroci preprostih, ubožnih delavcev (»Trifailer Kinderchor«) so si izvojevali

s svojo nacionalno pesmijo velik uspeh v svetu. Slovenci ljubijo svojo pesem, in ako je pravi mož na pravem mestu, kakor tukaj g. Suligoi, po- tem lahko dosežejo uspehe, ki segajo daleč nad povprečni šolski milje. To je predvsem važni kri- terij o odveji kvalitete, čistosti intonacije. Trbo- velski otroci jo obvladajo v neverjetni meri. Očarljiv je njihov pianissimo, mogočen crescendo in deserescendo. Mali umetniki naj po- neso v domovino vest, da so pridobili tudi na Dunaju — v tem tradicio- nalnem muzikalnem mestu — po pol- no zmago in simpatije vseh.

Peto Malec.

Velika kulturna pridobitev Narodne galerije

Kavališka gesta dunajske akademije

Danes si bodo člani Pen-klubov, ki jih je slo- venski Pen-klub povabil v Ljubljano, ogledovali slovenske kulturne ustanove. Obiskali bodo vse- kakor tudi Narodno galerijo; toda najbolj drago- ceno umetnino, ki jo bomo mogli tem redkim gos- tem pokazati, pa smo dobili šele te dni z Dunaja. Je to umetniško delo nedvomno najbolj znameniti- toga slovenskega slikarja vseh dob, Franca Kav- čiča, direktorja akademije upodabljalnih umetno- sti na Dunaju, ki je umrl 1828 na Dunaju. Kavčič je gorilski rojak in je bil visoko spoštovan pri du- najskem aristokratu in ostalem umetniško čutečem občinstvu. Bil je eden izmed najbolj pomembnih klasičistov. Slika, ki jo ima sedaj Narodna gale- rija, ima naslov »Fokion in njegova žena«. Pred- stavlja pa tri figure in je 2,40 m visoka in 1,70 m široka ter je izredno lepo delo. Slika je nekdo- podaril knez Hans Lichtenstein dunajski akademiji upodabljalnih umetnosti in je še vedno last du- najske akademije. Ta je slika Narodni galeriji samo posodila, ker je ne more prodati, kakaj rod- bina Lichtensteinov še živi. Slika je tudi oprem- ljena s sabljico, ki pove, da je slika darilo kneza

Kai bo danes?

Drama: »Tartuffe«, Red sredi. Opera: »Marta«, Red C. Kino Kodeljevo: Ob 20.30 »Quo vadis?« Zni- zane cene.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra c 78 in mr. Hočvar, Celovška c. 84.

Maturanti II. drž. gimnazije v Ljubljani, letnik 1913, se sestanejo v četrtek, 1. junija ob 8 zvečer v Unionu (v »ročncah«), da se pogovo- rimo, kdaj, kje in kako bomo praznovali 20 let- nico mature. N. 8.

Razstava Ferdö Vesela se otvori 1. junija 1933. Razstavljenih bo 30 slik.

Upokojeno učiteljstvo napravi obisk v če- trtek, 1. junija popoldne svojemu najstarejšemu stanovskemu tovarišu g. Francu Kavčiču v Dev. Mar. v Polju. Zbirališče ob pol 15 pred šentpetersko cerkvijo. Pridite vsi!

K izjavi prof. Marinka. V svoji izjavi, ki jo je »Slovenec« priobčil včeraj, prof. Marinko za- nikuje, da bi napadal mladino, češ da sili v komu- nizem in separatizem ter da bi očital sporni čitanki, da je premalo patriotična. Ker bi kdo mislil, da je »Slovenec« napačno poročal ali morda nalašč zavijal resnico, moram ugotoviti, da je bila v našem članku samo kratko označena vsebina predavanja in pa ton, v katerem je govoril, ter da je g. prof. Vinko Marinko res napadel mladino in univerzo ter da je očital omenjeni čitanki pre- majhno patriotičnost, samo seveda z daljšimi be- sedami in opisovanji. Enak vtis so imeli tudi mno- gi, če ne vsi zborovalci. Nismo pa seveda imeli možnosti in tudi ne namena, da bi priobčili dobe- sedno celotno predavanje, ki je trajalo skoraj dve uri. — Poročevalec »Slovenec«.

Gospa in gospod pravita Stedim, gradim, kupim, sestro od nje, ki je že 22 let kurjena Tisk. škrat!

Nočni požar na Tržaški cesti. Ob 1.42 ponoči je drvel skozi mesto gasilski orodni avto. S Tržaške ceste je namreč telefoniral stražnik Pirih, da gori v nizki pritlični hišici na Tržaški cesti 2, blizu ogle za Bleivcsovo ce- sto. Hišica je last Franca Strebarja, gorelo pa je pri stranki Alojziju Kovačiču. Vnel se je namreč del stropa, blizu cevi do dimnika. Ga- silci so takoj pogasili požar in izskelali gorēci del stropa. Zgorole je približno en kv. meter stropa. Škoda je le malenkostna in znaša nekaj sto dinarjev. Vendar pa bi bila škoda večja, ako ne bi bilo takojšnje pomoči poklicnih ga- silcev, ki so tako preprečili hujšo nevarnost.

Specialno izbiro modnih hlač in pumparc dobite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Sportne in modne srajce, pižame, majice, kravate in naravnice ne kupujte pred ogledom pri tvrdki Miloš Karničnik, Stari trg.

Naznanila

Koncert Gallusovih zborov. Jakob Petelin- Gallus je bil eden največjih skladateljev druge polovice 16. stoletja. Rojen je bil v Ribnici leta 1550, umrl pa je v Pragi leta 1591. Napisal je za takratne razmere naravnost ogromno število pred- vsem cerkvenih skladb, ki so še danes visoko umetniške vrednosti. Njegovi zbori done izredno veličastno in jih danes prepevajo z največjim ve- seljem pa tudi navdušenjem, saj so delo rojaka, ki je s svojimi deli proslavil svojo ožjo domovino v tujini. Gallus je deloval v Melku, na Dunaju, na Moravskem, Češkoslovaškem ter v Šleziji. Velik del svojih skladb je že takrat izdal v tiska, v drugem natisu so izšle na Dunaju. Nekaj jih je sedaj ponatisnila naša Glasbena Matica. Cerkveni koncert pevskega zbora Glasbene Matice ljubljans- ke pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča bo v petek, dne 2. junija ob 20 v ljubljanski stolnici. Poleg zboru sodeluje s samostojnimi točkami mons. Stanko Premrl. Sedeži so v predprodaji v Ma- tični knjigarni.

Sestanke Zveze akad. izobr. žen se vrši drevi ob 20 v kleti »Emonec«.

Devica Marija v Polju. Drevi ob 8 bo v domu zanimivo misijonsko predavanje o kitajskih misi- jonih g. misijonarja Jožefa Kereca. Prijatelji mi- sijonov, pridite v obilnem številu. Vstopnine ni, sprejemajo se le prostovoljni darovi za misijone.

Cerkveni vestnik

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek 1. junija v uršulinski cerkvi. Ob 5 zjutraj bo prva vs. ma- ša, ob pol 6 pridiga in ob 6 ev. maša z blago- slovom za žive in rajne ude bratovščine. Vse častilce sv. Rešnjega Telesa vabimo, da se v obilnem številu udeležijo euharistične pobožnosti

Kulturni obzornik

Dunajsko gledališko pismo

Nova inscenacija »Nibelungov«. Wegener in Pic- caver — gostujeta. Par besedi o slovenski pesmi.

Dunaj, konec maja 1933.

Ogromni, sacralni »Nibelunški mit« strujen za oder v en večer, je drzna in nevarna misel. Dati tej veličastni Hebblovi »nemški žal- oigr« v treh delih tako beraško in raztrgano ob- liko, kakor jo je dal pred dnevi Burgtheater, je le malo prepoceni. Kakor mogočnemu orlu, ki so mu prestreljene peroti, je krvavela rana na tej novi predelavi Hebblove trilogije. Režiser Neu- bauer k. g. je predelal in insceniral »Nibe- lunges«. Njegov smisel za oder in prostor v njem? Menda mu je vsa projekcija in mistika odra — deveta dežela. Njegova režija? »Kralja Oidipa« ne sme režirati tako, kot »Grob neznanega vojaka« ali »Nevesta s krono«. Sofokles zahteva svoj stil, Raynel svojega, Strindberg spot svojega. Ne gre, metati vse v en koš. Njegova odrska fantazija je zrela le petino večera. Fantastična slika v cerkvi z mrtvim Siegfriidovim truplom je bila edino kleno zrno, edini plus tega, sicer izgubljenega večera. — Ako hočete uničiti igravca, dajte mu zapored takih 10 prvih vlog. Najsi je še tako močan — podlegel bo. Tako nekako dela »Burg« z mlado, genialno igralko Mario Eis. Priznam, bilj so momenti, ko si strmel in jo občudoval; toda, ako je Eis izvrstna Ana v »Cevljariju Hittne«, ni s tem še rečeno, da je dobra Kriemhilda. Herojin ne gre igrati tako, ko Carmen. Vsaka zase zahteva svoj stil. Visoko nad vsemi je blestel Hart- mannov Siegfriid, Svella, skoraj otročje naivna vera, bolest nemškega mita — na čelu, blesk nem- ške bitnosti — v očeh — to je njegov Siegfriid, Treizler, Balser, Weigmuhlt — ide-

Lichtensteina, Upamo pa, ūa bo slika trajno ostala v Ljubljani.

Slika je odkril pred 10 leti na Dunaju znani ljubljanski prijatelj umetnosti, odvnetnik dr. Regali. Nazadnje je slika visela v avstrijskem železniškem ministrstvu. Po daljših pogajanjih, pri katerih sta si pridobila veliko zaslug tudi dr. Windischer in dr. Izidor Cankar, ki imata vplivne zveze na Du- naju, se je dunajska akademija odločila za ros kavališko gesto in je ljubljanski Narodni galeriji poslala to sliko. Redki so taki primeri, da kakšna akademija psodi umetnino take vrednosti, kakor je ta slika in še celo v inozemstvo.

Franca Kavčič pa je tudi z druge strani zelo zanimiv. Njegovo delo sicer še ni podrobno pre- študirano. Znano je le, da je bil osebni prijatelj Goetheja, znanec Kopitarja in drugih odličnih ljudi svoje dobe. Podpiral je tudi slikarja Lan- gusa. Mož je bil visoko izobražen in ugleden. Njegovo največje delo je nedvomno »Salomonova sodba«, ki visi v dunajškem Belvederu.

Mnogo znamenitih mož je dal mali slovenski narod v tujini in eden izmed najbolj zanimivih je nedvomno Franca Kavčič. Moramo biti resnično ve- seli, da imamo sedaj v Ljubljani eno izmed nje- govih znamenitih del.

Silvin Sardenko: Rogaska Slatina. V zari zdravja. Naslovno in sklepno risbo napravil arh. Vinko Glanz. — Drobna, tehnično izredno ljubka knjižica Sardenkovih pesmi, ki so se mu zbudile »pod holmom, kjer tečejo vrelci globokti«. Sardenkova lirika je še zmerom čudovito melo- dična, njegov verz in ritem sočno ubrana, njegova misel preprosto, neposredno zajeta. Pod posamez- nimi zaglavji (Vrelci, Ptice, Domovi, Gostje, Vr- hovi, Selci, Varhi, Spomeniki) sega v vse kraje, ob- čutja in misli tega lepega slovenskega letovišča. Ob koncu je dodan epilog, kjer avtor v pestri be- sedi tolmači zgodovinski, tujski in zdravstveni po- men Rogaske Slatine v naslovih: Slatinski vrelci, Slatinski domovi, Slatinski vrhovi in Slatinski spom- eniki. Knjižica bo vsekakor lep spominček za vse goste, ki prihajajo v Rogasko Slatino.

Radovljiški gasilci ob 50 letnici

Če drugim ne, naj pa sebi v spodbudo napišemo nekaj iz kronike skromnega, nesebičnega pa prav zato bogatega življenja v našem društvu.

E. Kranjc malo govori — pa kar naredi. Tako so se tudi v letu 1885 zbrali radovljiški možje in fantje, da bi skupaj užgali sovražnika sadu, kmetovega trdega dela. Od grofa Thurna so kupili brizgalno še iz leta 1821 in nekaj najbolj potrebnega orodja. V letu 1895 so kupili novo smemalno brizgalno. Ker je bila shramba za orodje res tesna, je nemalo razveselila gasilce pok. gospa Hudovernikova, ko jim je podarila lep kos zemlje za zgradbo lastnega doma.

Veseli so prejeli gasilci to misel. Gospod H. Roblek, tedanji načelnik, je takoj pričel z obširno akcijo. Gospod Vurnik, domači umetnik, je poklonil načrt, ki ga je g. c. sv. Murnik prav pohvalil. Takoj je priložil 200 gld. vsem v spodbudo. Pa so prijeli kmetje in meščani za spodbudo. Pa so pomikali iz Vobenkevega loma; ukali so Lancovčani in Brdjanji, ko so vozili les iz Jelovskih vrhov. Lipničani so prispevali z apnom. Predtržani, Vrbanjani in fantje iz Mošenj pa so vozili opeko iz Dobrega polja. Pomagali so tudi iz drugih sosednjih vasi. To sta imela takrat dela Jane (Stajer) in Alojzij Mali, saj sta bila s svojo pridnostjo vsem članom v zgradbi. Izdatno je pomagal pok. g. Berlic, takratni mošenjski župnik. Postavila pa so se tudi radovljiška dekleta. Pridnima možem pa so fantom od farec so preskrbela lepo zastavo. Gosposlična Minka Hudovernikova je bila za botro. Do 500 gasilcev se je udeležilo tega slavja z načelnikom kranjske gasilske

zvezo pok. tov. Doberletom. »Ta mala Radovljica nas je pa prekosila«, tako je rekel članom takrat.

Poleg tega pa so skrbeli člani tudi za dobro voljo in družabnost. »Petja glas je vzbujajoč.« je trdil Zalokarjev Miha. Pa je zaciral A. Papper, zapeli so fantje v Sartorijevi ključarnici in v štirih mesecih so že nastopili z narodno pesmijo, pri delu naučeno. Koncert v gradu grofa Thurna je lepo uspel. Došli gostje: knez Windischgrätz, g. Doberlet, vitez Kaltenegger, ces. svetnik Murnik, Toman pl. Kapus, svetnik Dralka in mnogi drugi so pohvalili dobre pevce.

Po navetu g. Hudovernika, so ustanovili istega leta tudi četo kolezarjev, ki se je že pri prvem velikem požaru na Bohinjski Beli prav dobro izkazala.

Prišla pa je vojna. V našem mirnem kraju so se ustavili vojaki, ki so s svojo brezobzirnostjo poškodovali dokaj orodja. Fantje so se poslavliali, utihnili je pesem.

Tudi najhujše je minilo. Že leta 1926 smo kupili novo motorno brizgalno, ki ji je kumovala gdca Berta Hudovernikova. Zaradi njene požrtvovalne naklonjenosti, smo jo letos imenovali za častnega člana. K častnim članom je bil imenovan tudi g. Vinko Resman, nekdanji skrbeli pa umni načelnik in blagajnik. Naš častni član je postal tudi tovariš Franc Dolžan, ki je v najtežjih časih skozi 10 let vodil društvo.

Tako je za nami 50 let. V Binkoštih, 5. in 4. junija, bomo slavili to obletnico. Naš g. dekan Fatur bo ta dan daroval sv. mašo za vse pokojne člane. Dve dne bo zborovala tudi radovljiška gasilska župa.

Polovična vožnja pod navadnimi pogoji je dovoljena.

80letni starček pod volovsko uprego

Ljubljana, 30. maja. V hribu pri vasi Poljšnik nad Litijo se je večeraj popoldne hudo ponestril 80letni prevzičkar Janez Tomc. Starček je vozil z vola drva, naenkrat pa so se mu voli splašili in starček je padel pod kolesa. Posledice so bile strašne. Starčka je pri nesreči vsega razmesarilo. Zlomil si je obe nogi. Desno nogo mu je povrh tega še v gležnju izpraskalo do kosti, v levem kolenu pa mu je izpadla pogačica. Dobil je tudi hude notranje poškodbe. Na vsak način mu bodo morali v bolnišnici odrezati eno nogo. Hudo ranjena starčka so z večernim vlakom, ki prihaja ob 10, pripeljali v Ljubljano kjer ga je na glavnem kolodvoru prevzel reševalni avto in ga prepeljal v bolnišnico.

Smrt v valovih Save

Iz županije poročajo: Preteklo soboto okrog petih popoldne je peljal 60 letni kmet Martinovič žito v mlin, ki se nahaja ob Savi. Pri mlinu je počakal, da je bilo žito zmlato. Okrog 10 zvečer je naložil moko in odpeljal proti domu. Cesta je bila na več krajih poplavljena. Konj je zgrešil cesto in zapeljal na stran. Kmet je skočil z voza in pregledoval, kje bi zopet prišel na cesto. Pri tem se je preveč približal bregu Save. V tistem hipu se je utrgal velik kos zemlje, ki je potegnil nesrečnega Martinoviča s seboj v valove Save. Pozneje so ribiči našli našli konja in voz ter so takoj začeli iskati Martinoviča, pa ga niso mogli najti. Odnesa ga je Sava.

Zlato naše hrane Jajnine

Makaroni, spageti, juhine zakuhe

Koledar

Sreda, 31. maja: Angela, devica; Kancijan, mučenec. Dan je ta mesec narastel od 14 ur 8 minut za 1 uro 10 minut na 15 ur 18 minut.

Novi grobovi

† Cecilija Noč. Včeraj je v Ljubljani mirno v Gospodu zaspala gospa Cecilija Noč, mati korvelnega kapetana g. Karla in profesorja glasbe g. Ivana. Pogreb bo danes ob pol 5 popoldne na pokopališču v Dravljah. Naj ji sveti večna luč! Zaljubljenim našo iskreno sožalje!

† Gornje Gradšče. Umril je Ivan Paderšič, star 72 let. Naj počiva v miru!

Ostale vesti

— Oglasi za binkoštno-velesejsko izdajo »Slovenca« se sprejemajo v Ljubljani do sobote popoldne do 6, v Mariboru in Celju le do 11 popoldne, pri ostalih podružnicah pa samo do petka zvečer. Prosimo pa cenjene inserente, da oddajo svoja oglasna naročila kar največ mogoče že v četrtek ali petek, da se morejo ista izvršiti točno po želji naročnika. V soboto naj se oddajo le nujna nizanila, osmrtnice in mali oglasi.

— Romarski odsek Katoliške akcije v Ljubljani priredi v smislu svetlega leta sledeča romanja: 1. Na se. Višarje odpelje posebni romarski vlak z glavnega kolodvora v Ljubljani 31. julija ob pol 8. Romarji izstopijo na postaji Zabcina, zvečer bo rimska procesija z lučkami okrog vrha sv. Višarji, naslednje jutro 1. avgusta skupno sv. obhajilo, slavnostni govor in sv. maša, nato odhod proti domu. Vlak pride v Ljubljano 1. avgusta ob 5 popoldne. Vožnja tja in nazaj ter vizum stane za osebo 65 Din. Priglasiti se je treba do 1. julija. — 2. Jubilejno romanje v Lurd se bo vršilo v proslavo 75 letnice lurdskih prikazovanj 10. julija. Vožnja, hrana in stanovanje za 12 dnevno potovanje je 3000 Din. Vsak izletnik mora imeti pravilno urejen potni list, vizume preskrbi romarski odsek. Priglasiti se je treba do 15. junija. — 3. Koncem septembra namerava Katoliška akcija romali v Rim na grobove prvakov apostolov. Ob tej priliki bo slovesen sprejem pri sv. očetu. Na potu bodo romarji obiskali Loreto, Assisi in se bodo iz Rima vrnili čez Padovo. Vsi izdatki bodo znašali okrog 1000 Din. Za vsa romanja se je treba priglasiti pri župnih uradih ali pa pri Romarskem odseku Katoliške akcije, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.

— Akademskima društvoma »Borba« in »Danica« so bili z dnem 27. maja odpovedani društveni prostori v Akademskem domu na Miklošičevi cesti št. 5. — Odbor zadruge Akademski dom.

— Malnarjeva kočja pod Crno prstjo bo od 1. junija nadalje stalno odprta in oskrbovana.

— Banovinska kmetijsko-gospodinjstva šola v Sv. Jurju ob j. ž. Solsko leto se začne 2. okt. 1935 ter traja 10 mesecev. Namen šole je izobraziti dekleta srednjih in malih kmetov za dobre kmečke gospodinje. Dekleta morajo biti stare vsaj 16 let, zdrave in neoporečne. Predizobrazba: ljudska šola. Za oskrbo plačujejo po 25 do 350 Din mesečno po gospodarskem stanju staršev. Prošnje se morajo vložiti do srede avgusta. Natančna pojasnila se dobe pri vodstvu šole.

— Zidanica pogorela. V Bojanji vasi pri Radovnici v Beli krajini je pogorela Rusova zidanica, sosedno Jeršičevo zidanico so rešili, ker so takoj prihitali na pomoč domači gasilci.

— Glavna skupščina Zdrženja jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov bo letos v Belgradu od 4. do 6. junija. Po glavni skupščini bodo bližnji in daljni izleti. Za člane je dovoljena četrtinska, za njihove spremljevalce pa polovična železniška vožnja. Program in podrobnosti so objavljene v Tehniškem listu; dobili ga pa bodo prijavitelji na članski sestanku, ki se bo vršil v četrtek dne 1. junija ob 20 v društvenem lokalu sekcije (v Kazini). Udeležbo je prijavitelji zanesljivo do vključno 31. maja. — Sekcija Ljubljana.

— Naval krvi, srčna tesnoba, zasoplenost, plašljivost, živčna razdražljivost, otožnost, migrena, pomanjkanje spanja se morejo s »Franz-Josef« grenčico kmalu odpraviti. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da se »Franz-Josef« voda uporablja z najboljšim uspehom pri najrazličnejših okoliščinah zaprtja. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in spece-rijskih trgovinah.

— Nesreča. Iz novega mesta poročajo: Hrastar Anton, kočijaž na graščini pri g. Langerju, se je peljal v avtu s svojim gospodarjem v mlin pod gradom. Ko je lastnik avto ustavil, je naročil kočijažu: »Pojdite v mlin in pripravite vrečo moke, jaz bom pa avto obrnil! Kočijaž je odprla vrata pri avtu, da bi izstopil. V tem hipu pa pridriči od zadaj drugi avto, zadene v vrata in stisne kočijaža mednje. Poškodoval ga je po nogah in prsih. Iskal je pomoči v bolnišnici Usmiljenih bratov v Kandiji.

— Fantovski pretep. Nampelj Anton, sosesestnik iz Rodin pri Crnomlju se je nahajal med drugimi v gostilni na vasi. Fantje so se sprli. Nampelj jih je hotel pomiriti, pa jo je sam izkupil. Eden ga je z nožem sunil v desno lice. Pomoč je dobil v bolnišnici Usmiljenih bratov v Kandiji.

— Mesece presvetega Sreca. Spisal o. Herman Vodenik, R. C. — Na mnoga naročila te nove knjige moramo žal naznaniti, da je knjiga popolnoma pošla in zato novim naročnikom ne moremo več z njo postreči. — Uprava Glasnika presv. Sreca Jezusovega, Ljubljana.

— Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani priporoča: A Bentele: Von Ostern bis Pfingsten. Predigten und Homilien. 171 strani, nevezano 60 Din. J. Engel Dr. theol.: Weg, Wahrheit, Leben. Homilien über freie Texte im Gedankenkreis der Sonntagsevangelien. Bd. II: Sonntag von Pfingsten bis Advent. 256 strani, vezano 96 Din. Engel: Von Kraft zu Kraft. Epistelpredigten für die Sonn- und Festtage des Kirchenjahres. Teil II: Von Pfingsten bis Ad-

Mariborske vesti:

Delavski azil nujna potreba

O mariborskem delavskem azilu smo pisali že opetovano. Dobiti bi ga morali že lani, pa se je za Maribor določeni denar porabil drugje. Letos se nam za sigurno obeta. Čakajo že davno izgotovljeni načrti, čaka že lani določeno zemljišče, treba je samo še denarja, pa se lahko takoj prične z gradnjo. Živo potrebo te institucije nam dovoljno osvetljuje naslednja primera: V zaporih mariborske policije so lani prenočevali 919 oseb, ki niso ničesar drugega zakrivilo, kakor to, da niso imele lastne strehe nad glavo. Prenočiti bi morali ti ubogi ljudje na prostem v dežju in snegu, da se jih ni usmiliti na ulici stražnik ter jih zaprl. Večina od teh so bili delavci, ki so prišli iz inozemstva, kjer so pustili svojo mladost in moč v rudnikih in plavljih, na stara leta pa jih je tujina izgnala v domovino. Število takih povratnikov vedno

STARŠI!!!

ki hrepene po sreči in zadovoljstvu v družini morajo vedeti, čim opazijo na kakem družinskem članu sled obraz, pomanjkanje teka, nervoznost, pogosti glavoboli, pomanjkanje spanja, lahko razdražljivost, utrujenost, da so to posledice slabokrvnosti. Preprečili pa bodo mnoga težka obolenja, ako takoj začne krepiti kri z železnatim preparatom, in to je »ENERGIN« za jačanje krvi, živcev in teka. Zdravniki trdijo, da je za okrepitev otrok in odraslih dovolj 3 velike steklenice. Je do brega okusa, pijejo ga radi otroci in odrasli. »ENERGIN« se dobiva v lekarnah pol litra 35 Din.

vent. 256 strani, nevezano 70 Din. Faustmann K. Prof.: Veni Sancte Spiritus! Zweimal-Sieben Reden und Vorträge zu Ehren des Heiligen Geistes. 112 strani, nevezano 56 Din. J. Honnel: Die Botschaft des Wortes Gottes. Predigten im Geiste der Heiligen Schrift. 311 strani, vezano 140 Din. R. Linhardt: Feurige Wolke. Kanzel-vorträge für die Sonn- und Festtage des Kirchenjahres. Bd. II: Pfingstkreis. 157 strani, vezano 64 Din. Rieg B.: Predigten auf die Sonn- und Festtage des Kirchenjahres. Teil III. Pfingstsonntag bis zwölfer Sonntag nach Pfingsten. 241 strani, nevezano 80 Din. Rieger J.: Auf Gottes Ackerfeld. Bd. II. Von ersten Sonntag nach Pfingsten bis Advent. 245 strani, nevezano 96 Din. L. Seeboth: Predigten für die Pfingstzeit. Pfingsten — 12 Sonntag nach Pfingsten. 136 str., vezano 90 Din. Velsler B.: Veni creator Spiritus! Predighandbüchlein für den Pfingstfestkreis. 194 strani, nevezano 45 Din. Wibbelt A. Dr.: Frohe Botschaft. Homilien über die Evangelien der Sonn- und Feiertage. Bd. II: Die Sonntage des Pfingst-Festkreises. 216 str., nevez. 76 Din.

— Radio Therna Laško zdravi revmatizem, ženske bolezni, znižuje krvni tlak itd. Do 15. junija znizane cene. Sezona traja od 16. junija do 15. septembra. Naravni vrelci, visoko radioaktivne vode, milo podnebje. Lepa in za izlete primerna okolica. V vsakem pogledu udobno. Ne zamudite ugodnosti, ki jih nudijo zdravilišče in predezežji.

— Kljub neugodnemu vremenu minulih tednov je vendar došlo v Rimske Toplice okoli 50 gostov, od katerih je tretjina inozemcev. Tudi pristo terminalno kopališče je obiskalo več stotin kopalcev.

— Dentist Palovec, Ljubljana, Kongresni trg 14, s prvim junijem zopet redno sprejema.

— Sloveni, ki potujete v Zagreb, ne pozabite obiskati slovensko gostilno Vladimir Černe, Radličeva ulica št. 1 (u dvoršču) tik Jelačićevega trga.

— Pri odebelelosti vzbuja redna zdravilna uporaba naravne »Franz Josef« grenčice jako delovanje črevesa in dela teko vitko.

Delavec pod tovornim avtom

Ljubljana, 30. maja. Huda nesreča se je zgodila snoči okoli 9 blizu Godiča pri Kamniku. 30letni delavec Franc Cotman, zaposlen pri Ljubljanski gradbeni družbi in doma iz Godiča, se je peljal po delu s tovornim avtom proti domu. Na križišču, kjer se odcepi cesta proti Godiču, je skočil z avta, ko je bil še v teku. Padel pa je pod težko dvojno avtomobilsko kolo. Veliki tovorni avto mu je šel čez levo nogo. Ponestrčeno je kolo zdrobilo nogo. Ljubljanski reševalni avto ga je prepeljal v bolnišnico. Revažni seveda tudi v bolnišnici ne bodo mogli več rešiti noge.

GLEICHENBERG

Bad Gleichenberg — kopališče Gleichenberg (500 m) Štajerska.

Sezona od maja do septembra.

Sloviti zdravilni vrelci, kopanje v prirodni ogljenčevi kislini, inhalatorij, pnevmatične celice. — Uspešno se zdravijo: katarji, astma, enfizem in bolezni srca. — Najidealnejše okrevališče in letovišče. — Popolen pension od 8 šilingov naprej. — Prospekte daje: PUTNIK, Belgrad, Terazije 10.

Utopljenec v Mislinji

Slovenjgradec, 29. maja. V nedeljo, dne 28. t. m. zjutraj je bil najden v potoku Mislinja v okolici Mislinje vtopljenec. V vtopljenca so spoznali 22letnega Ivana Jeseničnika iz Mislinje. Domneva se, da je prišel vtopljenec v Mislinje nasilnim potom, ker je imel na glavi večje rane, iz katerih je krvavel, dočim je imel roke in noge nepoškodovane. Lahko bi se morda bilo zgodilo, da je utopljenec po nesreči padel v vodo in si iz nje ni mogel pomagati, ker je bila voda radi dvodnevnega deževja visoka. Vendar pa je mnenje, da bi se v tem slučaju ne bi bil tako občutno poškodoval le po glavi, temveč morda tudi po rokah ali nogah, ker je v dnu struge kamenje, a tudi to bi vsled visoke vode ne bilo mogoče. Da je bilo nad vtopljenecem izvršeno nasilje, potrjuje to, ker je bil prejšnji dan, to je v soboto večer v Majcnovi gostilni v Mislinji med imenovanim in med drugimi fanti pretep. Jeseničnik je imel tudi prejšnji večer okrog 600 Din denarja, ki ga je isti dan prejel kot zaslužek za delo. Od tega denarja je morda nekaj zapravil na pijanč. 60 Din pa je plačal za neki dolg, tako da bi mu moralo ostati še okrog 500 Din v žepu, katerih pa večeraj, ko so ga potegnili iz vode, pri njem niso našli. Vsled tega je verjetno, da ga je kdo tudi napadel, odzvel denar in ga sunil v vodo. Truplo je bilo prenešeno v mrtvašnico v št. 113 pod Turjakom.

Bitka med sladoledarji

Preteklo nedeljo popoldne je prišlo v spodnjem delu Osjeka do prave poulične bitke med sladoledarji-Arnavti. Daut Esatović, okrog 50letni sladoledar, se je vračal iz gornjega mesta v spodnje se še enim sladoledarjem. Srečal se je s sladoledarjem Aldarovičem. Vsi trije so se med sabo sprli in stekli. Od vseh strani so prihitali sladoledarji in začela se je prava bitka. Daut Esatović je bil hudo ranjen z nožem v roko, dobil pa je tudi mnogo udarcev po ledjih. Njegov sin, ki mu je prihital na pomoč, je dobil dva udara po glavi, tako da mu je počila lobanja in so nezavestnega prepeljali v bolnišnico. Nastopila je policija, ki je preprečila nadaljnje prelivanje krvi. Arretiranih je bilo 11 Arnavtov, ki so jih vse izročili sodišču. Zvečer okrog devetih je bil aretiran še neki Melmedović, ki je brez vzroka napadel neko sluzkinjo in ji dal tri zausnice.

narašča in vračajo se večinoma preko Maribora. Vsem tem povratnikom in brezdomcem bi se lahko dala streha v azilu pa bi se jim približno ponizanje, da morajo nedolžni v zapore. — Drugi primer je še značilnejši. V mariborski okolici v magdalenskem predmestju stoji izven mestne meje velika šupa, ki jo ima lastnik že celo leto v najemu. Preko 50 oseb stanuje tukaj, sami delavci: stisnjeni kot sardine v škatlji prenočujejo na slani. Vsi so zaposleni pri stavbah in drugem delu, vendar ne zaslužijo toliko, da bi si lahko privoščili posteljo in dostojno stanovanje. In takih delavskih naselbin je v mariborski okolici še več. Da so nemiri, ogrožanje morale in druge pregrehe tesno združene s takimi domovanji, je uumljivo. Tu bi zopet odpomogel azil, ki bi nudil delavstvu za primerno odškodnino stanovanje in hrano.

ski ulici 2. zasebnik Karl Wather. Pokojnika polože k večernemu počitku jutri v četrtek ob 5 popoldne na mestnem pokopališču na Pobrežju. Svetila jima večna luč, zalujočim svojcem naše iskreno sožalje.

□ O redovanju učencev predava drevi v dvorani kina Apolo ob 8. uri predsednik Pedagoške centrale prof. Silih. Predavanje se vrši v okviru društva »Šola in dom«. Vstop je prost. Starši in pedagogi!

□ Cerkevno-konkurenčni odbor stolne župnije bo na svoji prihodnji seji, ki se vrši te dni, oddal razpisana dela. Ponudbe so stavili štirje podjetniki. Skupno so dela preračunana na 86.000 Din.

□ »Borba« izide. V prihodnjih dneh izide v Mariboru nov tednik pod nazivom »Borba«. Tednik bo izdajal poseben konzorcij s g. Tumpejrom na čelu. — List se bo urejeval v Mariboru.

□ Vodnjak kopljejo. V betnavskem gozdu je pričela tvrdka Šlajmer & Jelenc s kopanjem rezervnega vodnjaka za mestni vodovod. Vodnjak stoji nekako sredi gozda, na mestu, kjer se je s poskusnimi vrtnjami ugotovilo, da bodo dajala ta največ vode. Vodnjak bo predvidoma globok 20 metrov, bo meril v prerezu 15 kvadratnih metrov ter bo dajal toliko vode, da bo zaenkrat tudi v suši potreba Maribora popolnoma krita. Pogon bo električen, priključen bo pa naravnost na glavno vodovodno omrežje.

□ Pri možnarjih previdnosti! Hude poškodbe na obrazu in očeh je dobil v Ziriš posestniški sin Franc Osvald. Čistil je možnar, pa se mu je naboj vnel ter mu poglal plamene spodnjo in obraz.

□ Svedrovci ne dajo miru. V noči od sobote na nedeljo so obiskali usnarja Škerleca v Zgoranjem Dupleku. Vlomili so mu v usnarjo ter mu odnesli raznovrstnega usnja v vrednosti 4000 dinarjev. Na mesto vloma je bil poklican tudi daktiloskop mariborske policije g. Grobin, ki je povzel nekaj prstnih odtisov.

□ Sreča v nesreči. Na Radvanjski cesti je prišlo včeraj popoldne do karambola med osebnim avtomobilom in kolesarjem, ki se je po čudnem naključju iztekel za slednjega še dokaj srečno in povojno. Trčila sta oba z vso silo skupaj. Sunek je vrgel kolesarja, 40 letnega delavca Ivana Bračka iz Mlinske ulice, na avtomobil ter je priletel z glavo naprej preko hladilnika naravnost v zaščitno šipo. Steklo je šlo v drobce, k sreči pa ni dobil kolesar nobenih nevarnejših ran. Obrazil se je samo na nosu ter se navjil obilo strahu. Na mesto nesreče so prišli reševalci, ki so ponestrčenca prepeljali na svojo postajo, kjer so ga obvezali, nakar je sam odšel domov.

□ Zbnesel junec. V Ciglenicah je postala 88letna Terezija Tement žrtev pobsnelega junca. Divja žival je podrla staro na tla ter jo obdelala z rogovi in parklji, da so jo morali nemudoma prepeljati v mariborsko bolnišnico.

Wilkins, Ellsworth, Balchen in Bird pripravljajo polet na južni tečaj

V nekaj tednih se odpravijo trije drzni raziskovalci na ekspedicijo proti južnemu tečaju. Odpravljali se bodo na nemški ladji »Fanafjord«, ki bo plula pod norveško zastavo.

Pobudo za ekspedicijo je dal ameriški polkovnik Wilkins, ki je prvi preletel severni tečaj z letalom; nadalje se bosta ekspedicije udeležila še slavni norveški letalec Bert Balchen in ameriški raziskovalec Lincol Ellsworth. Ekspedicija odide na pot prve dni julija.

Kakor rečeno, je dal pobudo za ekspedicijo Hubert Wilkins, v čigar glavi se neprestano porajajo nove zamisli in načrti, ki jih podjetni Američan prav velikopotezno tudi izpelje. Te dni je prispel iz Pariza na Norveško, kjer se s svojim tovarišem Balchenom pripravljata na ekspedicijo. Drzni raziskovalci so si zbrali za svojo zastavo norveško, ker hočejo na ta način počastiti spomin drznega raziskovalca Roalda Amundsen, ki je žrtvoval svoje življenje za rešitev Noblove ekspedicije. Ekspedicijo bo vodil Ellsworth, ki je ekspedicij že vajen. Ellsworth je sam kupil ladjo »Fanafjord«, na katero bodo naložili posebna letala, s katerimi hočejo letalci preleteti južni tečaj.

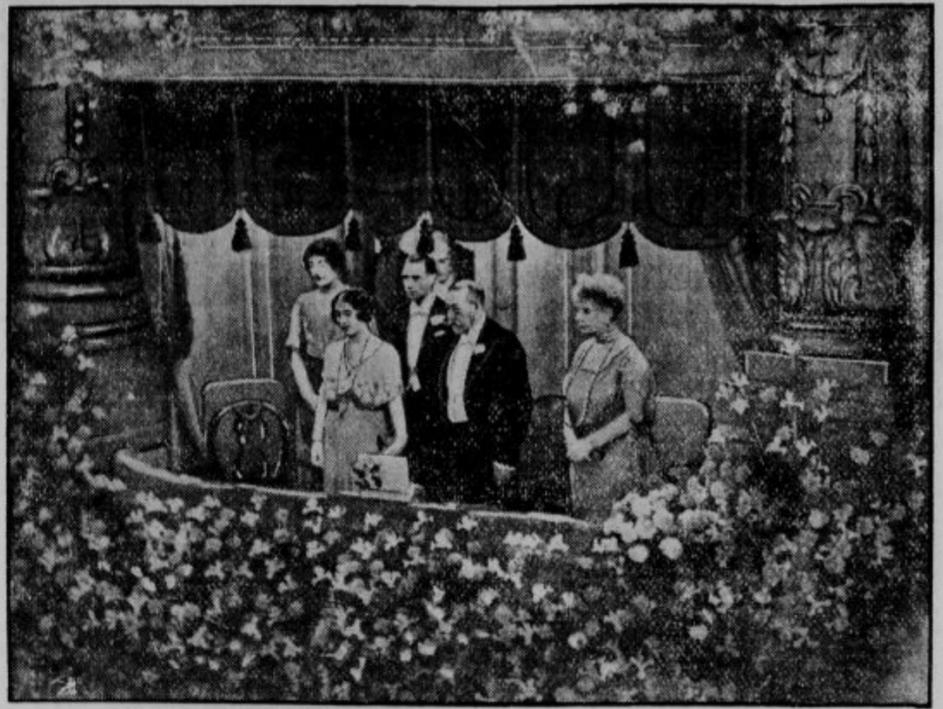
To so ogromna letala s tremi motorji. Podrobnosti o letalih še niso znane. Kolikor so mogli doslej prodreti v javnost načrti za ekspedicijo, sta znani dve poti, po katerih naj se drzna ekspedicija izvede. Ellsworth in Balchen menita, da bi bilo najbolje, da bi se ladja zasidrala v Kitovem zalivu. Odtod naj bi se letala dvignila proti juž-

nemu tečaju. V tem letalu naj bi letela Ellsworth in Balchem. Preleteti bi morala progo 4800 km, za kar bi potrebovala približno 20 ur. Hubert Wilkins bi med tem časom ostal na ladji »Fanafjord«, odkoder bi proučeval meteorološke razmere in bi bil stalno v stiku po radiu z letalom.

Hubert Wilkins sam ima še bolj drzen načrt. On je celo mnenja, da bi se dal južni tečaj preleteti s celine na celino, to je, letalo naj bi se dvignilo od najjužnejšega rtiča Afrike in pristalo ob najjužnejši točki Amerike. Toda letalo bi moralo preleteti silno daljavo, skoraj 9 do 10 tisoč kilometrov in vprašanje je, ali bi motor vzdržal tako dolg polet. Toda Wilkins se tega načrta prav nič ne straši in je prepričan, da se da tudi izvesti. Saj je znan že njegov polet iz Alaske na otoke Spitzbergen.

Ekspedicija na južni tečaj po zraku naj bi imela poleg znanstvenih namenov zemljepisnega značaja tudi praktičen namen. Pripomogla naj bi k politični razdelitvi sveta okoli južnega tečaja. Ni izključeno, da bodo raziskovalci odkrili doslej neznan celino, ki bi utegnila biti človeštvu v veliko korist. Hubert Wilkins še vedno ni opustil načrta, da bi se podal v podmornici na severni tečaj.

Tudi admiral Bird, znani ameriški letalec, namerava to poletje preleteti južni tečaj s trimotornim letalom. Pripeljal se bo na ladji v Kitov zaliv, odkoder se namerava dvigniti z letalom.

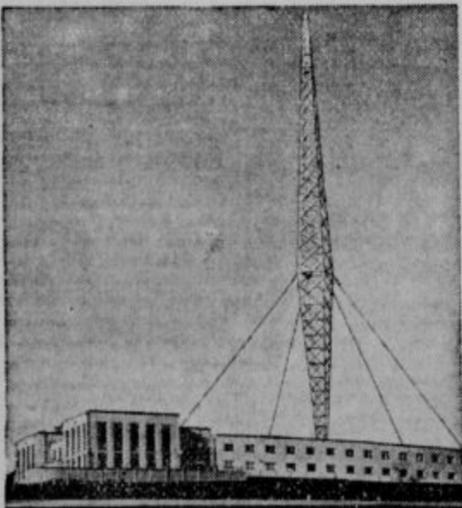

Angleška kraljevska družina prisostvuje slavnostni predstavi v gledališču Paladium. Poleg kralja na levi stojita drugi sin Jurija V., knez Yorkski in njegova žena.

Krvavi spopadi v Inomostu

V Inomostu je prišlo v ponedeljek do krvavih spopadov med narodnimi socialisti, ki jih Dolfussova vlada preganja, in heimwehrovci, ki vlado branijo. Spopadi so se zvečer ponovili. Tedaj je oddelek heimwehrovcev planil iz svoje vojašnice tovarišem na pomoč in pričel streljati na narodne socialiste. Sedem hitlerjevcev je bilo hudo ranjenih. Poleg tega je bilo v pretepih ranjenih 36 oseb. Končno je napravilo red vojaštvo.

Dunaj si je postavil novo radijsko postajo na Bismarbergu. V kratkem jo bodo posvetili, nakar bo začela oddajati s silo 150 KW.

Roparji otrok tudi na Francoskem

V francoskem mestu Lille so te dni zelo razburjeni, ker so se tudi tam pojavili roparji otrok, ki so bili doslej znani samo v Ameriki. V zadnjem času je mnogo bogatih trgovcev prejelo grozilna pisma, češ, naj takoj izročijo na določenem mestu 50.000 frankov, sicer bodo kmalu ob svoje otroke. Trgovci se prav za prav niso mnogo brigali za ta grozilna pisma, vendar so jih izročili policiji. Ta je skrbno zastražila stanovanja trgovcev. Medtem je neki trgovec še vedno prejemal grozilna pisma, ki so bila vedno bolj ostra. V noči med torkom in sredo so postrežnice trgovca Faesa zaslišale šum na strehi, in sicer v tistem delu, kjer spe otroci. Roparji so že prišli skozi streho na glavne stopnice in hoteli vdreti v otroško sobo. Gospodar je takoj pozval policijo. Ta je seveda prišla prepozno, ker so roparji medtem zbežali po strehah.

Razumljivo, da so matere in očetje v mestu silno razburjeni in se boje za svoje otroke, ki jih skrbno varujejo.

Ona: »Večkrat so me vprašali, ali bi se nerada poročila.«

»Kdo te je vprašal?«

»Oče in mati.«

Papir iz nove rastline

Tvornica papirja v Leningradu je naročila svojim strokovnjakom, naj proučijo neke vrste rastlino, ki je ob reki Amu-Darju zelo razširjena. Strokovnjaki so ugotovili, da je ta rastlina iz srednje Azije dobra za izdelavo papirja. Okoli 250.000 ha na obrežju Amu-Darju je poraščenih s to rastlino. V kratkem bodo pričeli izdelovati papir iz niene celuloze. V mestu Čarčuj bodo zgradili tvornico papirja, ki bo izdelala letno 24.000 ton papirja. Zveza tvornic papirja je poslala v srednjo Azijo posebno ekspedicijo strokovnjakov, ki preiskujejo še druge podobne rastline, ali bi se ne dale porabiti v iste namene.

*

»Gospod profesor, zakaj prav za prav potrebujete tri naočnike?«

»Da, prav tri, dragi prijatelj: prve zato, da gledam na daleč, druge zato, da vidim od blizu in tretje, da lahko obojne poiščem.«

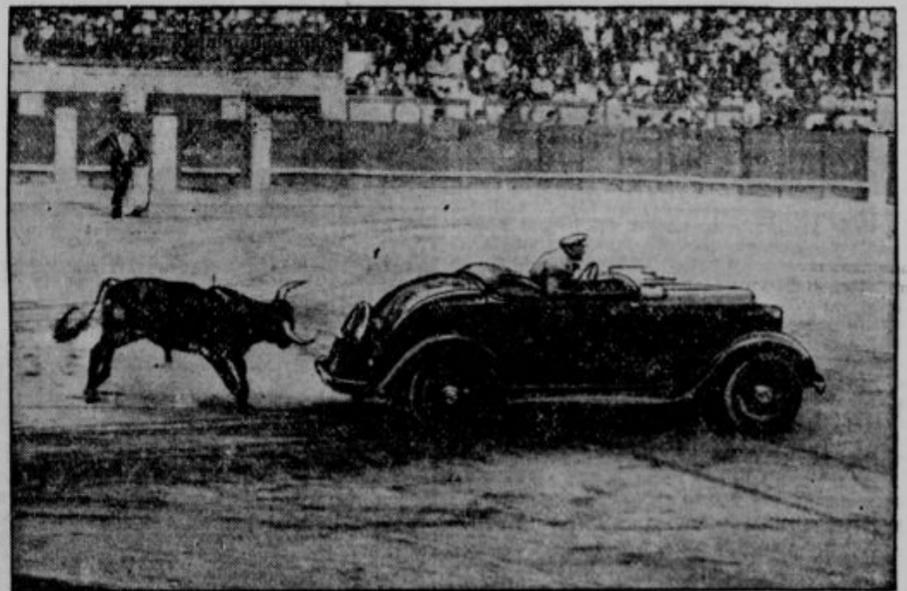
S solznimi plini nad uporne mlekarje! V državi Illinois v Ameriki divja že nekaj časa praveca mlečna vojna. 4000 farmerjev, ki na debelo prodajajo mleko, je sklenilo, da odpomorejo stalnemu padanju cen mleka s tem, da vsak dan uničijo precejšno množino mleka. Neki kmet pa se ni hotel priključiti k stavki in so ga njegovi tovariši zaradi tega oblegali na njegovi farmi. Ubogemu policijski oddelki, katerim se je posrečilo razgnati dobro oborožene farmerje šele potem, ko so jih več ur bombardirali z bombami, ki vsebujejo solzne aline.

Obsojen na smrt in po 17 letih oproščen

Nedavno smo že napovedali revizijo procesa proti delavskemu voditelju Thomasu Mooneyu, ki je bil pred 17 leti obsojen na smrt radi atentata na spreved ob neki narodni slovesnosti v San Francisco v Kaliforniji. Mooney je bil obtožen, da je v družbi z nekim drugim tovarišem vrgel bombo na spreved in tako povzročil več človeških žrtev.

Ze takoj po obsodbi se je dvignil del ameriške javnosti in protestiral proti obsodbi, češ, da je Mooney nedolžen. Gibanje za Mooneyjevo oprostitev je zajelo ves svet. Vodila ga je Mooneyje-

va mati, ki se je zarekla, da ne sme umreti, preden ne doseže Mooneyjeve oprostive. Danes je stara že okoli 80 let in je res doživela dan, ko je njen sin stopil na svobodo. Mooneyu je bila že takrat spremenjena smrtna kazen v dosmrtno ječo. Kmalu po procesu se je nekaj prič, ki so pričale proti Mooneyu, umaknilo, češ, da je bilo njihovo pričanje krivo. Po dolgih letih se je Mooneyu vendar posrečilo spraviti svojo obsodbo zopet pred sodišče. Porota je na nasvet samega predsednika oprostila Mooneya, ki je presedel 17 let ječe.

Slika nam kaže, da se bo na Španskem zaključila slavna doba toreadorjev. — Ti se ne bodo borili proti bikom na konju, temveč na avtomobilu. Nikakega dvoma ni, da si bo tudi najmočnejši bik polomil roge ob jeklenem obodu avtomobila.

Smrt se jima je režala v obraz

Gospod Charles Burrow se je te dni poročil z 21 letno Angležinjo. Na ženitovanjsko potovanje sta se podala v kopaljšče Bournemouth ob Rokavskem zalivu, da bi tam preživela v miru prve dni zakonskega življenja. Prvi dan, ko sta prispela, sta želela biti sama zunaj na morju in sta zato stopila v čoln ter odjadrala. Burrow je imel s seboj fotografski aparat, ki bi bil kmalu postal za

oba usoden. Prišla je noč in izletnikov še ni bilo nazaj. Minila je noč, minil je tudi naslednji dan in mladega para še vedno ni bilo nazaj. Angleški listi so že priobčili alarmantno vest pod naslovom »Skrivnost v Rokavskem zalivu«. Dvignilo se je več letal in odplulo je na odprto morje več motornih čolnov, da bi preiskalo to skrivnost. Ko je čoln odplul od obale, je mlada žena veselo zapela in mož je bil ves srečen. Tedaj je prijel za fotografski aparat, da bi posnel sliko. Toda v tistem trenutku mu je padlo v morje veslo. Skušala sta ga rešiti, toda zaman. Končno se nista mnogo zme-nila zanj, saj sta bila prepričana, da se bosta lahko vrnila na obal, ki je bila oddaljena komaj en kilometer. Toda morje je čolniček kmalu zaneslo v tok Rokavskega zaliva in mlada zakonca sta že bila prepričana, da ploveta smrti nasproti. Pesem mlade žene je že davno utihnula. Nastopil je mrak in za njim noč na odprtem morju, ki se je igralo z dvema življenjema. Ob zori so se pojavila nad njima letala. Oba sta mahala z robc in dajala znamenja, toda zaman. Letala so spet odletela. V čolnu ni bilo več ne jedi ne pijače. Pokadila sta tudi že vse cigarete. Bližala se je že druga noč, ko sta opazila, da se jim bliža ladja. Tedaj je mlada žena strahovito zavriskala in na ladji so slišali njen krik ter ju rešili. Bila sta že 9 milj vzdolžno od otoka Wight. Morje se je z njima igralo 27 ur.

Ali jo moraš že :

Sport

JUTRI NOČNA TEKMA NA ILIRIJI

Ob 20.30 Budai (Budimpešta) : Ilirija, ob 19.30 promena koncert. Tekma se vrši ob vsakem vrenenu

Včeraj smo navedli uspehe jutrišnjega gosta Ilirije, danes pa hočemo spregovoriti o posameznih igralcih Budaija. Moštvo je sestavljeno večinoma iz mladih-talentednih moči. Njihova igra je zbudila med madjarskimi krogi samimi največje senzacije in ni prav nič čudno, da je zvezni kapetan več kot polovico moštva že opetovano porabil pri sestavi državne reprezentance. Kakor vsa madjarska profesionalna moštva, goji tudi Budai tipično škotsko igro, s kultiviranim kratkim in nizkim podajanjem. Notranji trio je strah vseh vratarjev zaradi izredne prodornosti. Vsi so sijajni strelci. Krilska vrsta je hrbenica moštva. Razen dovršenega tehničnega znanja in odlične izvanredne igra z glavo in precizno obvladaje žoge. Obramba je trenutno ena najboljših in najzanesljivejših na Madjarskem.

Moštvo bo nastopilo predvidoma v naslednji postavi: Raffay-Weber, Törös-Magda, Burger (Karpati I), Schuster-Röckk, Szancsik, Vadasz, Karpati II (Karpati I), Czumpi.

Ležeče tiskani igralci so internacionalci. Zlasti bi bilo omeniti brata Karpati. Mlajši je izvrsten strelček, starejši brat pa je enako dober v napadu in v halfiniji. Röckk je nada Madjarov in mu na krilu prorokujejo še veliko bodočnost. Raffay spada med najboljše madjarske vratarje.

Postava Ilirije nam še ni znana. Gotovo je, da bo moštvo nastopilo v najmočnejši postavi. Boljše izgleda imajo seveda rutinirani gosti, čeprav bodo, kakor Ilirijani, prvič nastopili v nočni tekmi.

LAHKOATLETSKO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE ZA MOŠTVA

Na igrišču Primorja v soboto 3. in v nedeljo 4. junija ob 15

Zopet stojimo pred največjo lahkoatletsko prireditvijo, namreč pred prvenstvom moštev, ki se vrši na binkoštno soboto in nedeljo na primorjanskem igrišču, obakrat ob 15 popoldne. Na tem tekmovalju ne bodo startali samo naši najboljši, temveč bosta oba vodilna kluba Primorje in Ilirija postavila vse svoje lahkoatlete, tako da je računati na tolikšno udeležbo od strani atletov, kakršne doslej še nismo videli v Ljubljani. To je tem bolj potrebno, kajti Primorje, vodilni klub lahke atletike v dravski banovini, je v vseh dosedanjih borbah dosegel v končni klasifikaciji častno tretje mesto takoj za vodilnimi klubi v državi, za Haškovo in Concordijo. Lani mu je odvzela naslov državnega prvaka samo diskvalifikacija dveh štetaj, ki sta bili razveljavljeni zaradi prestopa. Tudi drugi ljubljanski klub Ilirija je minulo leto pokazal viden napredek z zasedbo četrtega mesta v končni klasifikaciji.

Letos je Primorje svoje vrste še bolj ojačilo in tudi kvalitativno so se mnogi atleti popravili, tako da bo prav resno oblegalo najvišji naslov. Zakaj se mu ne bi leto vsi posrečilo to, kar je lani zamudilo? Ako se bodo vsi atleti zavedali svoje dolžnosti in bodo svojo nalogo izvedli tako kakor od njih zahteva atletski čast, potem bo uspeh tak, kakršnega si želimo.

Tudi Ilirija je svoje vrste ojačila in kvaliteta nekaterih atletov so je dvignila, vsled česar je pričakovati, da bo zasedla prav častno mesto. Vsekakor pa bo treba napeti vse sile, kajti stalno napredujoči klubi kakor zagrebški Maraton, belgradski SK in Jugoslavija ter Pančevce so bodo hoteli na vsak način preriti v ospredje. Zatorej tudi mi Slovenci ne smemo braniti samo mesto, ki ga že imamo, temveč moramo gledati, da pridemo čim bolj na vrhunc tabele.

Atleti Primorja in Ilirije! Udeležite se korporativno te plemenite borbe ter storite svojo dolžnost! Kajti s tem ne boste koristili samo sebi ali svojemu klubu, temveč celotni slovenski lahki atletiki. Mi moramo enkrat dvigniti našo lahko atletiko in ji odkazati tako mesto, ki ga zasluži.

Sportna javnost se pa vabi, da v čim večjem številu posesti prireditve, ki bo brez dvoma največja v tej sezoni. Šaj so gotove točke v lahkoatletskem tekmovalju daleko zanimivejše kakor marsikateri drugi sporti, celo zanimivejše, vsekakor pa mnogo lepše kakor večina nogometnih tekem. Pridite ter ogledite si in prepričali se boste, da je res tako.

LAHKOATLETOM ASK PRIMORJA!

Letos junija meseca slavijo 10-letnico plodnosnega udejstvanja v ASK Primorju kot amaterski lahkoatletski trener, g. Danilo Sančin, uradnik Narodne banke. Ne bom omenjal njegovih velikih zaslug za razvoj lahkoatletskega sporta v Sloveniji, podčrtavam pač samo dejstvo, da je dvignil lahkoatletiko ASK Primorja na višino najboljših jugoslovanskih lahkoatletskih klubov: Haška in Concordije.

Najlepše čestitke vseh Vas, aktivnih lahkoatletov, jubilantov, naj bodo korporativen nastop na lahkoatletskem prvenstvu Jugoslavije za moštvo, dne 3. in 4. junija in priložitev najčastnejšega naslova za nas v tej klasično sportni borbi: naslov jugoslovanskega prvaka moštev v lahki atletiki! Naj velja na tem tekmovalju geslo: vsi za enega, eden za vse in v čast in ponos slovenski lahki atletiki in »črno-beli« barvam! Načelnik: dr. Prodan.

Radio

Program Radio-Ljubljana:

Sreda, 31. maja: 12.15 Ploščé — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, ploščé, borza — 17.30 Otroški kotiček (Manca Komanova) — 18.00 Angleske ploščé — 18.30 Junaki današnjega časa: Stefanusson odkrije bele Eskime (Pavel Kunaver) — 19.00 Prenoiz iz Zagreba — 22.00 Čas, poročila — 22.15 Radio-jazz.

Četrtek, 1. junija: 12.15 Radio kvartet — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, radio kvart., borza — 18.00 Prizori iz narave, izvaja Radio orkester — 19.30 Operni poturiji, izvaja Radioorkester — 19.00 Gospodinj. ura: O knjigovodstvu, ga. Santič — 19.30 Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj) — 20.00 Predavanje o Jakobu Gallusu — 20.30 Pesmi E. Adamiča, Sl. Osterca, M. Schicka, L. M. Škerjanca in N. Štrifota poje ga. Zlata Gungjanec-Gavella — 21.15 Operetni večer (izvajajo ga. Poličeva, G. Župan in radio orkester — 22.00 Harmonika solo, igra g. Pilič — 22.45 Čas, poročila.

Drugi programi:

Četrtek, 1. junija: Zagreb: 20.00 Koncertni večer — Milano: 20.30 »Otello«, opera — Barcelona: 22.00 Gledališki večer — Stuttgart: 21.10 Stara plesna glasba — Leipzig: 21.00 Poljudni koncert mandolinškega orkestra — Beograd: 19.00 Narodne pesmi — Rim: 20.15 Vokalni koncert 20.45 »Otello«, opera (Verdi) — Praga: 20.35 Koncert radio orkestra — München: 21.00 »Bajazzo«, drama — Budapešta: 19.30 Konservatorij — 21.15 Plesna glasba.

Nemško mnenje:

Kako kaže za izvoz sadja

Maribor, 30. maja.

Včeraj se je pripeljal v Maribor odlični nemški gospodarstvenik Pavel Gehrke iz Berlina, predsednik znanе nemške zveze sadnih veletrgovcev, ki ima svoj sedež v Berlinu. P. Gehrke, ki je v nemškem gospodarstvu življenju znana osebnost, je prišel v Maribor za dva dni, da se поблиže seznanji z našim gospodarstvom, zlasti pa z našimi sadnimi izvoznimi močnostmi. Bil je tudi takoj v svoji ljubeznivosti pripravljen, da pojasni nekatera važna vprašanja, ki se tičejo gospodarsko trgovskih odnošajev med našo državo in Nemčijo.

»Kako menite pri Vas v Nemčiji naše sadje, gospod predsednik?»

»Tote Vam povem: Vaše blago se je pri nas zelo usadralo in ima svoj sloves. Računati pa je treba z raznimi svojevrednostmi, ki so pri vsakem narodu in tudi morda v vsakem mestu drugačne. Pri nas v Berlinu velja na primer: okus ni nič, glavno je zunanji izgled. Največje jabolko, dasi kislo ali nesecočno, ima absolutno prednost pred manjšim, dasi morda okusnejšim, sočnejšim in boljšim. Skrivnost uspeha na trgu je pač v stari resnici, da se prodajalec mora pač ozirati na kupčeve želje, posebnosti in morda celo slabosti. Brez ozira na vse to pa gledam jaz na te stvari tudi iz drugega vidika: služiti narodu ter njegovim interesom. Mi smo navezani na Vas in ravnotako Vi na nas. Čež takšne železne resnice in dejstva ne moremo. Osnova v gospodarskem življenju poedinov in narodov mora biti: živeti in živeti pustiti.«

»Kaj menite glede tega, da-li bi si Slovenci mogli gospodarsko opomoči z izvozom grozdja v Nemčijo?»

»Pa kako; samo učiti se morate še nečesa. Pogledajte Madjare. Ogromne množice grozdja izvažajo vsako leto k nam. Toda umejo imenito blago izbirati, spravljati in odpravljati. Glede našega okusa pa velja isto, kar sem Vam prej povedal o jabolkah. Veliko, četudi manjvredno, ima prednost. Je pač tako. Bog pomagaj! Poizkusite! Pri tem pa bi rad poudaril: zadrage snujte. V zadrugištvu je moč, solidnost. Le na ta način bo mogoče na podlagi solidnih cen, ki jih zadrage regulirajo in izsilijo na trg, ustvariti najboljše odnose med našim in jugoslovanskim sadnim trgov. Opozoril bi Vas zlasti na to, koliko je ravno v pogledu cen Vašemu slovenskemu kmetu, pa tudi našemu nemškemu odjemalcu koristilo delovanje mariborske Stajarske sadjarske zadruga, s katero je naša zveza že precej dolgo v najpristnejših poslovnih zvezah.«

»Še eno vprašanje mi dovolite, gospod predsednik. Katero so po Vašem mnenju najvažnejše ovire, ki se stavijo na pot našim medsebojnim poslovnim odnošajem?»

»Hočem odkrito priznati: pri nas so različna mnenja, kateri državi naj pri povpraševanju damo prednost. Obenem pa naj kar brez nadaljnega povoda, da je moja malenkost med največjimi poborniki za čim živahnejše trgovske in poslovne stike z Vašim trgov. Meni je dobro znano, da je v dobrih sadnih letinah za Vašega slovenskega kmeta izkupiček od prodanega sadja premožgokrat edina pozitivna postavka v njegovem gospodarstvu. Mi hočemo ustvariti stanje, da bo Vaš slovenski kmet po dobri ceni prodal svoje blago, mi pa po solidni ceni kupovali. Največje oviro pri tem pa vidim v nerednih izplačevalnih možnostih, ki motijo in manjejo medsebojno zaupanje. Ali morete misliti, da ugodno vplivajo na te naše poslovne odnose pojavi, da se pri Vas izplačila potem pristojnih danih ustanov, ki imajo z to svoje posebne račune, odlagajo v nedogled? Vidite, v tem je jedro zla. Tajna uspeha je: to zlo odpraviti. Bodite prepričani, da izločitev teh in podobnih nerodnosti je nam in Vam v korist in zasebi. Vidite, sedaj mislim, da se popolnoma razumemo. Zlo je treba zagrabit in izriniti pri korenini.«

Stalna tujsko-prometna razstava

Ljubljana, 30. maja.

Zveza za tujski promet dravske banovine je skupno s Tujsko-prometnim svetom kr. banske uprave uredila na najbolj prometnem mestu v Ljubljani, v zgradbi Državne hipotekarne banke na Tyrševi cesti, stalno tujsko-prometno razstavo.

S tem se je uresničil del načrta, katerega je sprožil pred letoma dni mestni Tujsko-prometni svet, da se ustanovi v prestolnici Slovenije tujsko-prometni muzej, ki naj shрани pod svojo streho vse tujsko-prometni propagandni material, katerega so si nabavile v teku zadnjih let naše tujsko-prometne organizacije, zdravilišča, letovišča in mesta naše banovine. Ta propagandni material je bil dosedaj deloma raztresen po vsej banovini, deloma pa je bil shranjen na prostoru velesejmskega urada. S prevaženjem iz kraja v kraj se je že precej tega dragocenega materiala poizgubilo ali poškodovano, oni del pa, ki je bil shranjen na velesejmu, je bilo treba pred vsako otvoritvijo velesejma odstraniti, ker so prostore potrebovali za izložbe. Tako je bila nevarnost, da se ves ta material sčasom uniči.

Iz teh razlogov in da bi se ta propagandni material posvetil namenu, kateremu ima služiti, je mestni Tujsko-prometni svet prišel na idejo

Zborovanje gorenjskih lesnih trgovcev

Gospodarske organizacije kranjskega okraja se zadnje čase marljivo gibljejo. Dokaz temu so razna zborovanja, kjer so na dnevnem redu poleg tekočih poslovnih opravil vselej aktualna predavanja, govori in debate.

Poleg že v nedeljskem »Slovenec« omenjenega trgovskega zborovanja je bil v Kranju v petek, dne 26. maja ob 10 popoldne v Narodnem domu občni zbor lesne sekcije, ki se je ustanovila jeseni 1931 v okviru združenja trgovcev in šteje 84 članov. — Ustanovitve organizacije lesnih trgovcev so pač narokovale potrebe časa. Treba je bilo zbrati in organizirati prave lesne trgovce, da se s tem izloči škodljivo žužmarstvo. Treba je bilo samostojne organizacije v svrhu skupnega nastopa predvsem na inozemskem trgu, na drugi strani pa radi pomenitve izdelkov lesne proizvodnje.

Občni zbor je otvoril načelnik sekcije g. Franc Gorjanc iz Kranja. Potem ko sta podala svoje poročili predsednik g. Gorjanc in tajnik g. Kožman, je v daljšem govoru poročal o položaju na lesnem trgu g. Kaiser, tajnik Zveze trgovskih združenj v Ljubljani. V svojem govoru je orisal ugoden položaj lesne trgovine, ko je radi vojne razdejana Evropa rabila mnogo lesa. V teh časih je bil lesni izvoz resnična bilka trgovinske bilance. Slaba stran te konjunktura je pa tičala v tem, ker se je število lesnih trgovcev tako pomnožilo na ca. 4000 v dravski banovini in je bilo med temi več kot dve tretjini žužmarjev. Doma v državi je šla zadnja leta akcija za tem, da se vse lesne trgovce organizira in da se izvoz kontingentira. To rešitev pa zadržeta hrvaška in bosanska lesna industrija, kjer ni več malih lesnih trgovcev, prav tako pa tudi državno podjetje »Šipac«. Radi tega dirigira ves izvoz velika industrija, ki manjšim trgovcem v naši banovini ne prepušča primernega deleža. Iz istega vzroka še do danes nimamo enotne, po vsej državi segajoče organizacije lesnih trgovcev, ki bi na pogajanjih v inozemstvu reprezentirala vso jugoslovansko lesno trgovino. To pomanjkanje organizacije nam seveda mnogo škodi. — Nastop Rusije v Evropi je ves evropski trg zmedel in privedel do kontingentiranja lesa med državami uvoznicami. Naša država je pri tem kontingentiranju na vsej črti slabo naletela. Naš uvoz v Italijo je zelo reducirani radi ruskega dumpinga, pa tudi radi uvoza Romunije in Avstrije. Francija — naša zaveznica — nam je dostop v Francijo samo zabranila, dovolila pa je nekaj za nas neugodnega irga v Alžirju. Med državami uvoznicami lesa se bje hud boj za evropski trg. Poleg vseh teh težav pri izvozu, pa doma trpi lesna trgovina zaradi visoke železniške tarife, ki je še sedaj tolikšna, da v nekaterih krajih stane več prevoz, kot znaša vrednost blaga. Prometno ministertvo pa namorava sedaj železniško tarifo še zvišati, ravno tako najemimo za letarinske prostore na kolodvorih. S tem boče kriti deficit za l. 1931-32. Slabi izgledi in slabi časi se napovedujejo lesni trgovini.

Za poročilo so bili govorniku g. Kaiserju vsi zborovalci hvaležni. Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor, le namesio g. Broliha je bil izvoljen g. Weiseisane. Izvolili so se tudi trije namesitniki, ki jih dosedaj ni bilo in sicer za kranjski okraj g. Karel Zaplotnik, za škofjeloški g. župan Hafner in za tržiški g. Perne.

Za poročilo so bili govorniku g. Kaiserju vsi zborovalci hvaležni. Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor, le namesio g. Broliha je bil izvoljen g. Weiseisane. Izvolili so se tudi trije namesitniki, ki jih dosedaj ni bilo in sicer za kranjski okraj g. Karel Zaplotnik, za škofjeloški g. župan Hafner in za tržiški g. Perne.

Za poročilo so bili govorniku g. Kaiserju vsi zborovalci hvaležni. Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor, le namesio g. Broliha je bil izvoljen g. Weiseisane. Izvolili so se tudi trije namesitniki, ki jih dosedaj ni bilo in sicer za kranjski okraj g. Karel Zaplotnik, za škofjeloški g. župan Hafner in za tržiški g. Perne.

jabolkah. Veliko, četudi manjvredno, ima prednost. Je pač tako. Bog pomagaj! Poizkusite! Pri tem pa bi rad poudaril: zadrage snujte. V zadrugištvu je moč, solidnost. Le na ta način bo mogoče na podlagi solidnih cen, ki jih zadrage regulirajo in izsilijo na trg, ustvariti najboljše odnose med našim in jugoslovanskim sadnim trgov. Opozoril bi Vas zlasti na to, koliko je ravno v pogledu cen Vašemu slovenskemu kmetu, pa tudi našemu nemškemu odjemalcu koristilo delovanje mariborske Stajarske sadjarske zadruga, s katero je naša zveza že precej dolgo v najpristnejših poslovnih zvezah.«

»Še eno vprašanje mi dovolite, gospod predsednik. Katero so po Vašem mnenju najvažnejše ovire, ki se stavijo na pot našim medsebojnim poslovnim odnošajem?»

»Hočem odkrito priznati: pri nas so različna mnenja, kateri državi naj pri povpraševanju damo prednost. Obenem pa naj kar brez nadaljnega povoda, da je moja malenkost med največjimi poborniki za čim živahnejše trgovske in poslovne stike z Vašim trgov. Meni je dobro znano, da je v dobrih sadnih letinah za Vašega slovenskega kmeta izkupiček od prodanega sadja premožgokrat edina pozitivna postavka v njegovem gospodarstvu. Mi hočemo ustvariti stanje, da bo Vaš slovenski kmet po dobri ceni prodal svoje blago, mi pa po solidni ceni kupovali. Največje oviro pri tem pa vidim v nerednih izplačevalnih možnostih, ki motijo in manjejo medsebojno zaupanje. Ali morete misliti, da ugodno vplivajo na te naše poslovne odnose pojavi, da se pri Vas izplačila potem pristojnih danih ustanov, ki imajo z to svoje posebne račune, odlagajo v nedogled? Vidite, v tem je jedro zla. Tajna uspeha je: to zlo odpraviti. Bodite prepričani, da izločitev teh in podobnih nerodnosti je nam in Vam v korist in zasebi. Vidite, sedaj mislim, da se popolnoma razumemo. Zlo je treba zagrabit in izriniti pri korenini.«

»Še eno vprašanje mi dovolite, gospod predsednik. Katero so po Vašem mnenju najvažnejše ovire, ki se stavijo na pot našim medsebojnim poslovnim odnošajem?»

»Hočem odkrito priznati: pri nas so različna mnenja, kateri državi naj pri povpraševanju damo prednost. Obenem pa naj kar brez nadaljnega povoda, da je moja malenkost med največjimi poborniki za čim živahnejše trgovske in poslovne stike z Vašim trgov. Meni je dobro znano, da je v dobrih sadnih letinah za Vašega slovenskega kmeta izkupiček od prodanega sadja premožgokrat edina pozitivna postavka v njegovem gospodarstvu. Mi hočemo ustvariti stanje, da bo Vaš slovenski kmet po dobri ceni prodal svoje blago, mi pa po solidni ceni kupovali. Največje oviro pri tem pa vidim v nerednih izplačevalnih možnostih, ki motijo in manjejo medsebojno zaupanje. Ali morete misliti, da ugodno vplivajo na te naše poslovne odnose pojavi, da se pri Vas izplačila potem pristojnih danih ustanov, ki imajo z to svoje posebne račune, odlagajo v nedogled? Vidite, v tem je jedro zla. Tajna uspeha je: to zlo odpraviti. Bodite prepričani, da izločitev teh in podobnih nerodnosti je nam in Vam v korist in zasebi. Vidite, sedaj mislim, da se popolnoma razumemo. Zlo je treba zagrabit in izriniti pri korenini.«

ustanovitve tujsko-prometnega muzeja, ki se pa do sedaj vsled pomanjkanja primernih prostorov ni mogla uresničiti. Da bi se pa vsaj začasno rešil ta material uničenja, je mestni Tujsko-prometni svet razmeslil svoje propagandne predmete v prostorih mestnega magistrata, medtem, ko za vse druge predmete, ki so se morali nujno odstraniti iz velesejmskih prostorov, ni bilo nikjer najti primernega mesta. Srečno se je pa na ravno te dni izpraznila precej velika, okrog 90 m² obsežna dvorana v gradbi Drž. hipotekarne banke, katero je Zveza za tujski promet vzela v najem. Tako so se mogli propagandni predmeti še pravočasno pred otvoritvijo velesejma spraviti v to dvorano, ki se je uredila tako, da bo v njej začasno, dokler se ne bodo primerni prostori za tujsko-prometni muzej, nastanjena tujsko-prometna razstava, ki bo odprta obenem z velesejmom, t. j. 3. junija t. l.

Ta tujsko-prometna razstava bo odprta tudi po zaključku velesejma vsaj po nekaj ur na dan, tako da jo bodo mogli obiskovati tuji, ki pridejo v naše mesto. Obenem bo pa služila tudi obiskom tujakšnih ljudskih in srednjih šol, pri katerih naj bi se učencem s primernimi predavanji tolmačil pomen tujskega prometa, ter se vcepila v mlada srca globoka ljubezen do naravnih lepote naše domovine.

Cene v Ameriki. »Neue Zürcher Zeitung« piše o objavi indeksa cen Združenih držav za drugi teden meseca maja, da se je pokazalo, da je valutno razvezedenje sicer pri nekaterih predmetih, ki stoji najbolj pod spekulativnim vplivom, povzročilo dvig cen, pri nobeni večji skupini pa ni nastopilo zvišanje cen v zlatu, nasprotno pa so cene v zlatu pri nekaterih predmetih celo padle.

Borza Denar

Dne 30. maja 1933.

V današnjem deviznem prometu je najbolj popustil Berlin zaradi izjav dr. Schachta ob začetku pegajanj zaradi moratorija. Nadalje smo opazili znižanje tečaja za London, Newyork, dočim je narastel Amsterdam. Neizpremenjeni so ostali: Bruselj, Curih, Pariz, Praga in Trst.

Avstrijski šiling je bil na ljubljanski borzi zaključen po 8,95, na zagrebški po 8,80 in na belgradski borzi po 8,80.

Grški boni so notirali v Ljubljani 41—43, v Belgadu 43 den.

Ljubljana. Amsterdam 2312.07—2323.43, Berlin 1330.69—1341.49, Bruselj 799.13—803.07, Curih 1108.25—1118.85, London 190.58—192.18, Newyork 4763.82—4792.08, Pariz 225.88—227, Praga 170.90—171.76, Trst 297.68—300.08.

Curih. Pariz 20.3850, London 17.32, Newyork 435.50, Bruselj 72.12, Milan 26.90, Madrid 44.20, Amsterdam 208.65, Berlin 120.50, Dunaj 73.15 (58), Stockholm 88.50, Oslo 87.60, Kopenhaga 77.10, Praga 15.42, Varšava 58.05, Atene 2.92, Carigrad 2.48, Bukarešta 3.08.

Vrednostni papirji

V današnjem prometu je slabšeja tendenca za državne papirje zopet nekoliko znižala tečaje. Promet se je še bolj skrčil in je znašal na zagrebški borzi samo 300 kom. vojne škode in 50 delnic Priv. agrarne banke.

Ljubljana. 7% inv. pos. 42—45, agrarji 23.50 den., vojna škoda 192—195, begl. obv. 31—32, 8% Bler. pos. 32—35, 7% Bler. pos. 31—33, 7% pos. DHB 45—47.

Zagreb Državni papirji: 7% inv. pos. 42—45, agrarji 23.50 den., vojna škoda 191—193 (197, 192), 6. 191—193, 6% begl. obv. 31.50—32.50, 8% Bler. pos. 32 den., 7% Bler. pos. 31—32, 7% pos. DHB 42 den. — Delnice: Narodna banka 3000 den., Priv. agr. banka 212—214 (212), Seberana Osjek 135—140, Impex 50 den., Isis 30 bl., Trboveljska 170 bl.

Belgrad. Narodna banka 3700—3900 (3700), Priv. agr. banka 215—218 (215, 213), 7% inv. pos. 43.50—44.50 (44), vojna škoda 190—191 (191.50, 191), 6. 190.50 den., 6% begl. obv. 31.75—32 (32, 31.75), 8% Bler. pos. 32—34, 7% Bler. pos. 32 bl., 7% pos. DHB 45 den.

Dunaj. Podom.-savsko-jadran. 57.30, Aussiger Chemische 171.50, Alpine 12.65, Trboveljska 15.88.

Hmelj

IV. poročilo Hmelj. društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov.

Zalee v Sav. dolini, 30. maja. Zaželjeno ugodnejše vreme do sedaj še ni nastopilo. Obile padavine, nizke podnevalne in pomočne temperature ter hladni vetrovi ne pospešujejo razvoj mlade rastline in ovirajo nadaljno obdelovanje nasadov. Pri takšnih razmerah se hmelj le počasi dviguje navzgor. V dobrih legah in pri skrbnem negovanju

Škofia Loka

Poročila sta se v nedeljo v špitalski cerkvi gdč. Anica Finžgar in g. Janko Trdina, elektro-monter, oba iz uglednih meščan. družin v Škofji Loki. Zena in nevesta sta bila vedno živahna sodelavca v katoli. organizacijah, Iskreno čestitamo.

Mizarska razstava se v juniju mesecu nahaja samo v prostorih stare šole. Vedno bolj je bogata, posebno bolj je pričakovati obiska v velesejmskih dneh, za katere mizarji pripravljajo še lepe izdelke. Potek razstave je uspešen in dela čast loškemu mizarstvu.

Stanje ljubniškega ponesrečena gosp. Toneta Fojkarja se je znatno izboljšalo. Upanje je, da bo v enem tednu že zopet lahko zapustil posteljo.

Novo meso

Dobili smo boljšo avtobusno zvezo z Brežicami in Kostanjevico. Iz Kostanjevice odhaja en postni avtobus tako, da pride semkaj ob 6 zjutraj in ima zvezo z ljubljanskim vlakom. Drugi pa pride iz Brežic ob 9. Iz Novega mesta odhaja en avtobus ob 11.45 in vozi do Kostanjevice, drugi pa odhaja ob 14.45 in ima zvezo v Brežicah z mariborskim in zagrebškim vlakom. Poleg tega pa vozi še Tapredov avtobus, ki odhaja iz Novega mesta še pred 5 in se vrne zvečer ob 20.

Foersterjev koncert prirediti znani Akademski pevski zbor v petek, dne 2. junija ob 8 zvečer v dvorani Prosvetnega doma z istim sporedom, kakor ga je izvajal v Mariboru, Celju, Ljubljani, Škofji Loki itd. Ker je zadnje dni svojega življenja preživel Foerster, skladatelj in veliki vzgojitelj slovenske glasbe, v Novem mestu, smo prepričani, da se bo občinstvo te izredne prireditve udeležilo v velikem številu. Predprodaja vstopnic v trgovini Košir.

Gad na oknu spalnice. Neki dijak je vjel na bregu Krke gada. V svoji razposajenosti in lahkomiselnosti je položil živega gada na okno spalnice gospe Kmetičeve. Ni pomislil, da bi gad lahko zlezal v posteljo in gospo pičil.

Kranci

Koncert Akademskega pevskega zbora iz Ljubljane, ki bo v četrtek, dne 1. junija v dvorani Narodnega doma ob pol 9 zvečer, bo obsegal skladbe A. Foersterja — 12 moških zborov in 4 prirejane narodne pesmi, ki v stilno zaključeni celoti določno kažejo skladateljevo močno individualnost. Koncert otvarja vrsto genetično urejene slovenske glasbe, zato je ne samo kulturno-političnega in stilno-estetskega pomena, temveč bo tudi poučen za naše podeželske zbore. Vstopnice se dobe v predprodaji v trgovini Rudolf Hlebiš (cene od 15 do 2 Din).

Celje

Prošnja do usmiljenih src v Savinjski in Šaleški dolini. Vincencijeva konferenca sv. Danijela v Celju bi rada poslala v času velikih počitnic nekaj otrok na delo in sicer predvsem v Savinjsko in Šaleško dolino. Odbor se obrača s prošnjo na vsa dobra srca v teh krajih, ki bi bila pripravljena prisrskoiti na pomoč in vzeti za kratak čas v popolno oskrbo kako sirota. Kdor bi se tej prošnji odzval, naj piše na naslov: Vincencijeva konferenca sv. Danijela, Cankarjeva ul. 4, Celje.

Prošnje za podporo dobiva lukajšnja Vincencijeva konferenca od vseh strani. Ker so njena vsled dolge zime popolnoma izčrpana, ne morejo priti te številne prošnje v poštev, posebno še zaradi tega, ker ima konferenca itak v Celju in njegovi okolici toliko podpore potrebnih, da ne more ustreči niti vsem domačim prošencem, kakor bi želela. Zato naj se vsi izvenelski prošilci obračajo predvsem na krajevne ustanove, ki so zanje po obstoječih zakonskih določilih dolžne skrbeti.

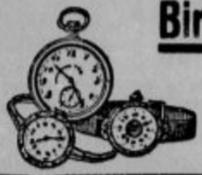
Uradni dan zbornice TOI v Ljubljani za Celje in celjsko okolico se bo vršil v torek, dne 6. junija t. l. od 8 do 12 popoldne v posvetovalnici Zdrženja trgovcev za mesto Celje v Celju, Razlagova ulica 8, prtl. levo.

Mestno parno in kadno kopališče bo l. z. in 3. junija zaradi binkoštnih praznikov ves dan odprto.

Ko je razdiral sračje gnezdo, je tretičil na tla in se ubil. V nedeljo, dne 28. t. m. je 23letni delavec pri gdč. Irmi Jaschounig, Korosec Ivan, v Pernovem v Veliki Pirečici, šel doma na drevo z namenom, da razdere sračje gnezdo. Pri tem delu se mu je odlomila veja in je strmoglavil približno

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; žentlovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se pečujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Birmanska darila

po nizkih cenah pri
J. VILHAR, urar
Ljubljana, Sv. Petra c. 36

Vajenci

Pekovski vajenec
zdrav in močan, se sprejme. Hrana in stan v hiši, drugo po dogovoru. Prednost: veselje do konja. — Naslov na upravo »Slov.« pod »Pošten 6052«. (v)

Službo dobe

Nabiralce oglasov
iščem v vseh večjih krajih Slovenije. Oglasiti se je pod »Lepa provizija« št. 6147 na upravo. (b)

Ženska pisarn. moč

večja lesne trgovine v praksi in v knjigovodstvu, se sprejme. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Poštena 6165«. (b)

Nočnega čuvaja

upokoj, orožnika išče tovarniško podjetje v Ljubljani. Reference z navedbo plače in dan nastopa na oglasni oddelek »Slovenca« pod »Stalno št. 6177«. (b)

Priletno žensko

krščansko, zanesljivo, vaječno hišnih del in nekoliko kuhe, sprejemem za Kranj s 1. junijem. Počitbe na upravo »Slovenca« pod »Kranj«. (b)

Denar

Z vlogo
od 40.000 do 140.000 Din, potom knjižice Mestne hranilnice in gotovine, želim sodelovanja ali zaupnega mesta pri večjem aktivnem trgov. ali industrijskem podjetju. — Ponudbe pod »Vknjižba« št. 6167 upravi »Slov.« (d)

Službe iščejo

Kuharica
z dolgoletnimi spričevali želi službe v dobri kršč. hiši ali za letovišče. Ponudbe pod »Perfektna« 6162 na upravo lista. (a)

Služkinja

starejša, želim mesta k boljši mali družini. Znam nekoliko kuhati in opravljati vsa hišna dela. Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru št. 584. (a)

Pouk

Šoferska šola E. Čeh
bivša Camernikova šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 35. Šola za poklene šoferje in amaterje. Prospekti in poljasnila zastoj in franko.

Priprojevalni tečaj

za damsko in moško oblačila se prične
3. junija — 30. junija 1933
Učnina znižana za 50%
Ta tečaj je posebno priporočljiv za izpite bodočih mojstrov in mojstrov.
Prijava do 10. junija 1933.
TEODOR KUNC
lastnik konc. strok. šole. Ljubljana, Sv. Petra c. 4/II
Oglejte si razstavo risb tečaja na vselejmu paviljon N!

Šoferska šola

I. Gaberščik,
bivši komisar za šoferske izpite, Slomškova ulica. Garaža Stupica.

Citajte in širite

»Slovenca«!

Objave

OTVORITEV kavarne 'Viadukt'

1. junija se otvori na novo preurejena kavarna s koncertom. Začetek ob 7. uri. — Točila se bodo pristna štajerska vina graščine »Pogled«. — Gorka jedila vedno na razpolago.

Dijaki

Dijakinjo
nižjih šol vzame na stanovanje v sredini mesta boljša gospa vdova. Poizvedbe se v upravi »Slov.« pod št. 6126. (d)

Stanovanja

Stanovanje
v mansardi, dve sobi, kuhinja, ali soba, kuhinja, kopalnica in solčno delavnico, primerno za malo obrt, takoj oddam. — Lavričeva ulica 12. (e)

Stanovanje

sobe in kuhinje se odda takoj v Zeleni jami, Ljubljanska ulica 55. (e)

Soba s kuhinjo

se odda v Gunceljah 24, Št. Vid nad Ljublj. (e)

Dvosobno stanovanje

oddam dobri stranki za junij v Zg. Šiški, Kosovo, Spančeva pot 192. (e)

Dvosobno stanovanje

v novi hiši v Zg. Šiški števil. 234 se odda mirni stranki takoj. (e)

Stanovanje

dveh sob in kuhinje oddam dvema osebam. — Zabiak 10. (e)

Dvosobno stanovanje

se odda. Stari trg št. 24, I. nadstropje. (e)

Stanovanje

3 sob, 2 kabinetov, steklene verande in kopalnice oddam z avgustom v Rožni ulici 27-I (St. Jakobski okraj). (e)

Soba

se odda solidni osebi. — Bleiweisova 15-III. (s)

Vnajem

Gradič Pajkovo
na Blokah — popolnoma opremljen, v bližini avtobusne postaje, se preko poletja odda v najem. Na razpolago lov in ribolov. Informacije na gradu Turjak, pošta Turjak. (n)

Posrestva

Tristanovanjska hiša
visokopritlična, in vrt, ugodno naprodaj. Kolibevo 52 pri Domžalah. p

Trgovino

dobro vpeljano, tik farne cerkve, na najbolj prometnem kraju, oddam takoj vsled nujnega odpovedanja. Osebnost se zgledati ali pismeno na Rudolf Mallus, Trebnje (Dol.). p

Poizvedbe

Mlada psica
volčje pasme se je zatekla. Lastnik naj se javi pri Franju Oblak, gostilničar, Smednik. (e)

Izgubil se je

mlad črn psiček z belo liso na prsih in s pokvarjeno prednjo nogo. Najditelj naj ga proti nagradi odda v Rožni dolini II, št. 13 (Babšek). (e)

Obrt

Sveže najfineše norveško

ribje olje

iz lekarne
dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam

Telefon 2059

Premog suha drva
Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Pohištvo

Pohištvo
spalnice iz mehkega in trdega lesa, kuhinje in drugo pohištvo dobite najceneje pri Andlovicu, stroj. mizarstvo - založna pohištva, Komenskega ul. št. 34, Ljubljana. (8)

Kupimo

Avto kovčeg
kupim. Ponudbe poslati na: Marschner, Ljubljana, Hranilnična cesta 4, telefon 3183. (k)

Srebrne krone

stara zlato in srebro kupuje **RAFINERIJA DRAGIH KOVIN** - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Prodamo

Nogavice, rokavice
in pletenine Vam audi v veliki izbiri osugodene in naiceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Zidovska ulica in Stari trg II

Vse po 12 Din

damske flor nogavice, damske rokavice, moške nogavice in rokavice - otroške nogavice po 3 D. Nogavice »Bemberg«, dr. z o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 14. (l)

Cviček

originalni dobite v
Centralni vinarni v Ljubljani

Novo kolo

se zelo poceni prod. — Dvofakova 3-I, levo. (l)

Otroški voziček

se poceni prod. Sv. Petra cesta 52. (l)

Krojaški šivalni stroj

naprodaj. Podsmreka 37, Dobrova pri Ljublj. (l)

Rabljena obleka

v dobrem stanju se prod. za srednje veliko osebo. — Lavrič, Levstikova 25-II, od 2—5 pop. (l)

Ošeni no moko

najboljših mlinov audi najceneje veletrgovina žita in mlevskih izdelkov
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

Modna konfekcija

Najboljši nakup! A. Prešker. Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. (l)

Joghurt, kéfir

mleko, razni sir, najbolje in naiceneje v Mlekarni, Tyrševa (Dunajska) c. 17. Kličite tel. 27-01. (l)

Nogavice, rokavice, robce, perilo, torbice, kravate

nizke cene, samo pri **PETELINC-u** Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Velika izbera SVILE

v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo

R. Miklauc

Pri »Škofu«
Ljubljana

Birmanska darila

najceneje dobite pri **Jakob Mulavec**

Maribor, Kralja Petra trg 1

Zobobol odstrani

ALGA

proti trganju
v zobeh in glavi
se navadno priporoča masaža
ZA MASAŽO JE
ALGA

1 steklenica ALGA Din 14.—
(Reg. br. 18.117/32)

Specijelni entel oblek, ažuriranje, predtisk najhitrejša postrežba — najfineše delo pri **Matek & Mikeš, Ljubljana** poleg hotela Štrukelj

Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjal, entlaaje, izdelovanje gumbic. Velika izbira predtiskanih žen. ročnih del Vseled najmoderneše ureditve podjetja — najnižje cene.

V palači GRAFIKI se odda
LOKAL
s 1 junijem.
Poizve se: Uprava palače Grafike IV. nadstr.

Odljučna eksistenca

z možnostjo visokega zaslužka se nudi organizacije zmožnim gospodom
s prevzemom prvovrstne samoprodaje.

Za izvršitev in za zalogo je potreben prosto razpoložljiv lastni kapital v višini cca. 60.000 Din. Ozirali se bomo samo na ponudbe serioznih resnih interesentov. — Taka pisma, čim največ možno v nemščini, z obširnimi popisom dosedanega delovanja in la. referenc (prejmi spričeval s sliko začeljeni) pod »Energie-Zukunft gesichert 13.212 na J. G. Interessen-Gemeinschaft, Wien I., Schulerstrasse 11.

Tudi v naši podružnici
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)
lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba« naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne
Telefonska številka 3030

Cecilija Noč

danes ob pol 1 ponoči, po kratki boleznj mirno umrla.
Pogreb blage pokojnice bo v sredo 31. maja ob pol 17 iz hiše žalosti, Gosposvetska cesta 1, na pokopališču v Dravlje.
V Ljubljani, dne 30. maja 1933.

KAROL, korv. kapetan v pok., IVAN, profesor glasbe, sinova; SASA, vnuk — in ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Velike galopne in kasaške dirke

za Binkošti 4. in 5. junija ob 1/23 na vojaškem vozbališču v Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani. Tekmovali bodo najboljši plemeniti konji

Skupne nagrade Din 50.000.—

Samuel Lover:
RORY O'MORE 31
Irski ljudski roman.

Čvrsto stopajoč, ni gledal ne na desno ne na levo, ampak je bil ves zatopljen v stvar, katero je prevzel. Naenkrat se je ustavil. Iz njegovih misli ga je predrnilo tisto mehko, sladko petje, kakršno tako pogosto slišiš na Irskem.

Spoznal je glas, ob katerem mu je, kadarkoli ga je slišal, srce hitreje udarilo. Stekel je po nizkem hribu, ki je ležal pred njim, in na vrh prišedši zagledal na drugi strani hriba v senci glogove žive meje sedeti zalo kmetsko dekletko. Molzla je kravo in veselo prepevala.

Kathleen Regan je sedela s hrbtom proti tisti strani, o kateri je prihajal Rory, tako da jo je lahko neopažen gledal in poslušal njeno petje:

Mlad je, dobro ga poznam in vem: vse dni poln pričakovanja misli name, o meni sanja...
Kdo je fant mladosti moje — te skrivnosti sladke svoje pa nikomur ne povem!

Čvrst je ko na gori hrast, raven, neuklonljiv ko plamen. Segam komaj mu do ramen — to sem videla, ko ujel me je v polju in zajel v svojih mišic lepo rast.

Ko je šepnil iz srca mi besedo sladko — vzpela sem se k njemu, zadržela...

«Ljudske knjižnice»: Iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: Lovrenčič: Publius in Hispalia, povest, broš 28 Din — Pierre L'Ermitte: Deklica z odprtimi očmi, povest, broš 30 Din — Pierre L'Ermitte: Kako sem ubila svolega otroka, povest, broš 35 Din — Biggiera: Kitajčeva papiga, povest, broš 20.000 mih pod morjem, povest, broš 28 Din — Verne Jules: 20.000 mih pod morjem, povest, broš 32 Din — Verne Jules: 40 Din.

Kaj je vprašal me, fant zlati, pa ne morem vam izdati. Srečno dahnila sem »da«

Joj, kako so mu oči zagorele ob priznanju, da mi vse je na tem svetu! Dih njegov je opojn ko roža, ki jo žar pomladni boža. Kdaj sem to odkrila — pa ugánite sami!

Gledal je njene temne kodre, ki so se lesketali v jutrnjem soncu in se usipali po dražestno vitkem vratu ter lepo zaokroženih ramah svoje ljube.

Nekaj časa jo je tiho opazoval in nemo občudoval, potem je pa mehko in oprezno stopil. Ko se ji je približal, je bušil: »Hov! Dekle se je prestrašilo; tisti hip njenega presenečenja je pa Rory izkoristil, jo objel in poljubil. Kaj ga briga njena klofuta na licih!

»Ti, vrag, kako se drzneš!« se je kriknila.
»Hotel sem, da bi ugenila,« se je zasmel Rory.
»Ti si pa res predrzen, Rory!«
»Ne morem pomagati, Kathleen!« je odvrnil in jo gledal s tistim oboževanjem, ki bi pomirilo jezo tudi krutejše lepoticke kakor je bila Kathleen.
»Ti si res zelo predrzen, Rory,« je ponovila in si popravljala lase, ki so se ji bili razmršili, kar pa jo je delalo še ljubkejšo.
»To si mi že dostikrat povedala,« je dejal Rory in se muzal.
»Moje besede so torej bob ob steno in nič ne za-ležejo,« je očitala Kathleen.
»Če tako misliš, ne morem pomagati. Kako moreš zabraniti raci do vode, čebeli do cvetice in mojemu sre-

do tebe, Kathleen?«
»Zdaj pa nehaj, Rory.«
»Pri ti...«
»Nehaj, Rory, ti pravim.«
»Ni ga dekleta...«
»Ne noruj se,« je žalostno dejala, »in ne govori tako z menoj; ni dobro ne zate ne zame.«
»Kathleen, kaj je s teboj?« je rekel Rory, se ji približal, jo nežno prijel za roko in ji zrl v oči.
»Nič,« je odvrnila in povsila glavo; »nič, samo neumnost.«
»Ne imenuj poštene ljubezni neumnost, draga Kathleen. Čemu pa imamo srce? Ali ga mar nimamo zato, da ljubimo drug drugega? Čemu bi nam sicer bilo? Torej, kaj ti je, Kathleen?«
»Domov moram, Rory, pusti me! Prosim te, pusti me,« je rekla z glasom, iz katerega je trepetala žalost, ko se je trudila, da bi se izvila iz objema Rorijeve lakti, ki se je prikladla okoli njenega pasu.
»Ne, ne pustim te, Kathleen. Kathleen...« je strastno dejal Rory in jo še tesneje prižel nase. »Tvoj odgovor, Kathleen, moram imeti, zdaj ali nikdar. Ti si deklet, ki si sedaj in si vedno bila iskra mojega srca. Nikdar ne bom ljubil druge kakor tebe, samo tebe! Ne boj se, da bi se ti izneveril. Mlad sem res, a znam biti zvest. Božje solnce, ki naju ta trenutek obseva, ni bolj zvesto od mene in ono je priča tega, kar ti pravim zdaj: za te mi bije, zate mi gori srce, ne bom imel ne miru ne pokoja, dokler ne boš moja žena...«
Kathleen ni mogla spregovoriti. Drhtela je, ko ji je Rory govoril zadnje besede in njene ustnice so trepetale. Dve veliki solzi sta se ji utrnili ter obviseli na njenih dolgih temnih trepalnicah, ko ji je povedal, da mu srce bije zanjo. Ko pa je omenil sveto ime žene, se ni mogla premagati in vrgla se mu je okoli vratu in začela jokati.